

Börharisnya.

.....
307.564 OSZK

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

ORSZÁGOS
KÖNYV-
TÁR

A Vadölő.

ELSŐ FEJEZET.

Rajta! Kövessetek gyermekek! az amerikai őserdőbe megyünk, a Hudson folyó vidékére és vissza képzeljük magunkat egészen 1740-ig. Pompás nyári nap van; felhőtlenül emelkedik az azurkék menyboltozat a magas törzsü pálmák fölé, melyek ágaiban tarka kajdácok vigan rikácsolnak, sűrű virágesomók bódító³ illatot árasztanak. Dusan tenyésznek a folyondárok és a vastag gyökerekkel és ledült fatörzsekkel egyesülve, áthatolhatlan sűrüséget képeznek. Köröskörül a legnagyobb csend uralkodik.

De im, hallga! — recsegés, ropogás hallatszik az ágak között! Hé! Mi az? Hangok! Kiáltanak egymásnak valamit. Most kifelé igyekeznek a bokrok közül. Ördög és pokol — hiszen ez két erőteljes férfi alak.

— Itt pihenjünk egy kissé, Vadölő, itt pompás a hely, kiáltott kettőjük közül a nagyobbik, mig kényelmesen elnyújtózott a földön. Társa készséggel követte példáját. Most esznek és csevegnek. Mond csak, Vadölő, szólt March Henrik kísérőjéhez, hol tettél szert különös nevedre?

— Mert mindig csak az erdők állatait ölöm meg és soha sem az embereket, felelt Vadölő jóságosan, mig jólelkü vonásai bizonyosságát adták annak, hogy igazat beszélt.

— Bolond vagy! dörmögött Henrik, még sohasem szedted le egy rézbőrü skalpját?

2

305.564

— Sohasem, Henrik!

— Különös vagy! Ezt hallaná csak Hutter Tom! Ő és én, mi ketten együtt már sok vig dolgot műveltünk!

— Tulajdonképen ki az a Hutter, a kiról oly gyakran beszélsz?

— Hutternek, szólt Henrik gondolkozva, hm, hm, nagyon mozgalmas multja volt, fiatal korában nagyon sok hajót tett könnyebbé. Hires kalóz volt és most ide vonult félre. Judith leánya valóságos remek példány, karsu, okos, szép és mindjárt kész volnék őt feleségül venni, csak attól félek, hogy kosarat kapok. Tom barátomnak van még egy leánya: a szegény Hetty, a ki hülye, beteges teremtés. Mig a barátok így csevegtek egymással, buzgón neki láttak az evésnek, hogy mire már jól laktak, ismét tovább folytassák utjokat.

— Tyuhaja! kiáltott most Henrik, induljunk utnak! és ezzel az egyik fatörzsből kiemelt egy lélekvesztőt.

Néhány perczel később mindketten felfelé haladnak a folyón. Szemeik előtt elragadóan szép földdarab terül el, melyet a nap csillogó, villogó sugarai öntenek el fényükkel és melyen a lélekemelő béke varázsa ömlik végig. Némán tekintenek maguk elé, meghatva a természetnek e fenkölt képe által.

— Ah, nézd csak! a vidra kastélyát! hangzék egyszerre Henrik ajkairól. Lásd, itt lakik Hutter Tom barátom. A vén ficzkó úgy látszik, nincs otthon, csolnakját, a bárkát, nem látom sehol. — Biztosan elvitorlázott délnek. Vadölő, jer, menjünk utána.

Vadölő beleegyezett és Henrik nem tévedett, mert délnek haladva találkoztak Hutter „bárkájá“-val, melybe mindjárt beleugrottak. Először is Judithot és Hettyt üdvözölték, kik a hajó előrésében voltak elfoglalva.

Henrik bemutatta barátját, ki részvétlenül fordult Hetty felé. Most előkerült a vén Hutter is. A legszívélyesebb módon üdvözölte Henriket, míg Vadölöt vizsgálva nézte. „Barátom, delawar vadász, ki nagy hasznunkra lehet,“ szólt Henrik.

— Nagyon jó, dörmögött Tom, majd lesz dolgokat mindkettőtöknek. Ma már rossz nyomra akadtam. Nézetek ide, és ezzel egy elnyütt indiánus czipőre mutatott.

— Ez biztosan Chingachgook barátomé lesz, kiáltott Vadölő, vizsgálva a mokassint. De nem, szólt aztán ismét, ez ellenséges indiánusé.

Hutter bizalmatlanul nézett, de Henrik buzgón szólt: „Semmitől se félj, vén vidra, Vadölőért jót állok én, ő a mienk.

Tom megnyugodott. „Jól van hát, segítetek hát ti ketten, hogy biztonságba legyen a kastély, még mielőtt az ellenség oda behatol. Előre! Vonjátok a bárkát felfelé, egészen odáig, a hol horgonyt vetettem.

Azonnal munkához láttak. Óriás erővel kormányozták az izmos férfiak a hatalmas csolnakot. Már majd célhoz értek, mikor Vadölő egyszerre csak megpillantott hat lesben álló indiánust egy fatörzsön. „Előre, szólt lihegve, különben veszve vagyunk!“ Nyilsebességgel siklott a csolnak a fa alatt, épen akkor, a mikor az indiánusok a fedélzetre akartak ugrani.

— Hurrá! Elmerülnek a vízben! ujjongott Henrik.

Az erdőből vad lárma hangzott; a golyók és nyilak süvöltve repültek a levegőben a bárka után. De ez már kikötött és minden baj nélkül értek barátaink a kastélyba. A leányok nyugalomra tértek — a férfiak tanácskoztak.

-- Mindenekelőtt biztonságba kell helyeznünk a csolnakokat, szólt Tom, hogy az indiánusok ne találják

meg azokat a mikor átkutatják a vizet. A szót tett követte. Rövid idő múlva a csolnakok mind el voltak oldva és a déli szél kényére bocsájtva, mely a kastély felé tereli majd. Utjukban hazafelé, a férfiak izzó tüzfényt láttak a parton. „Indiánusok, kiáltott Tom, de nem harcezi sereg tanyáz a tűz körül. Ez nekünk való zsákmány, én jóslom ezt. Vadölő! Fel a csolnakokhoz, te maradj ott őrnek! Ha szükségünk lesz rád, majd elsütjük puskáinkat.

Vadölő nem szívesen ment, ő nem jót sejtett és csakugyan, a következő perczen már kiáltást hallott a part felől. Egy férfit lát a víz felé sietni. E perczen hangzik Henrik szitkozódó hangja — indiánusok vették őt körül. Hutter Tom utána siet, hogy segítsen rajta; Vadölő is oda akar ugrani. „Vissza! szolt Tom dörgő hangon, nem feledem el neked. Vadölő engedelmeskedik. A foglyokat összekötözik és elvezetik. Fáradtan és aggódva a többiek sorsa miatt, Vadölő lefekszik a földre és mély, érzéketlen álomba mélyedt.

MÁSODIK FEJEZET.

Másnap reggel Vadölő legelőbb is azon igyekezett, hogy biztonságba helyezze a csolnakokat. Mikor már épen a partra akart szállani, miután már az utolsó lélekvesztőt is megerősítette, oldala mellett egy golyó süvöltött a levegőbe. Harsány kiáltás hallatszott és egy indiánus tünt fel. Vadölő gyorsan elrejtőzött egy fa mögé.

Az indiánus, ki őt nem láthatta, egyenesen e hely felé haladt, de ekkor előlépett a derék Vadölő és így szolt: „Hatalmamban voltál, de nem akarok embert orvul megtámadni. Tőled függ már most, béke legyen-e köztünk.“

A vad meghökkent, lebecsájtotta fegyverét. „Osztozzunk a csolnakokon“, szólt dörmögve. „Abból semmi sem lesz, kiáltott Vadölő, a csolnakok nem a mieink, azok Hutter Tom tulajdonát képezik.“ „Az egyik legyen a tied, nem kell nekem, szólt az indiánus rekedten — de a másik;“ ezzel megragadta az evezőket — „ezt sem kapod, szólt Vadölő, a fehér emberé.“ Ezzel elszabadította a csolnakot és délnek terelte.

A vad megnyugodni látszott ebben és eltávozott, de Vadölő nyomon követte őt, nem bizott benne és csakugyan, sólyomszeme azonnal meglátta, hogy a vad czélba veszi őt. Ekkor golyó süvölt a légben és Vadölő először emelte fegyverét emberre önvédelemből és az indiánus megsebezve rogyott a földre. Vadölő odasiet a haldoklóhoz és sajnálkozva nyujt feléje üdítő italt. „Köszönöm, suttogta az indiánus megtört tekintettel, nagy harezos vagy, jól czéloztál. Sólyomszem-nek neveznélek.“ Mégegyszer fellélegzik és meghalt.

— Először életemben öltem embert! sóhajtott Vadölő, de ennek meg kellett történnie. Eltemette a halottat és nem fosztotta meg skalpjától.

Nemsokára recsegés hallatszott az ágak közt, ismét egy rézbőrű tünt fel, kit a lövés csalhatott ide. Most már nem volt veszíteni való ideje. Vadölő gyorsan beleugrik a csolnakba és hatalmas evezőcsapásokkal a kastély felé siet.

Harsány dühkiáltás követte őt, a mi néhány indiánustól eredt, kik holt társukra akadtak. Mikor Vadölő a kastélyhoz ért, ezt épen biborfénnyel öntötték el a felkelő nap első sugarai.

Judith és Hetty fogadták. Azokat az ő értesítései nem látszottak nagyon nyugtalanítani, mert mostanig folytatott életmódjuk következtében megszokták a határőri élet esé-

lyeit; így hát nem is busultak nagyon atyjuknak és Henriknek, a mingók által történt elfogatása miatt. Az okos Judith mindjárt arra gondolt, hogy váltságdíjjal kell őket kiszabadítani.

— Csak eljönne estig az én Chingachgook barátom, sóhajtott Vadölő. Ő segíthetne rajtunk, mert nagyon bátor fiu.

— Ki az a Chingachgook? kérdék a leányok kíváncsian. „Egy Mohikán, felelt Vadölő, ki, miután törzse meglehetősen kihalt, a delawarokhoz csatlakozott. Családi neve „Unkas.“ A Chingachgook nevet, a mi „nagy kigyó“-t jelent, rendkívüli okosságáért nyerte el. Lehetőséges, hogy saját ügyét összekötheti a mienkkel. Ő ugyanis ezen a területen keresi menyasszonyát, a szép Wa-tah-wá-t, ki törzse főnökének leánya volt s kit egy Mingo elrabolt; én segédkezem neki az üldözésben.

Ez értesítés után a leányok ismét munkájukhoz láttak, míg Vadölő átvizsgálta a kastélyt és az indián támadás ellen erősíteni igyekezett azt. Hetty a kerítés mögé hozta a csolnakokat és ott megerősítette azokat. Most mindnyájan beleültek a bárkába, a hová Vadölő bedobta a kulcsokat, miután a kastélyt jól bezárta. Élesen körülnézett Chingachgook után.

— Hurráh! Itt van! kiáltott fel hirtelen és egy sugár alaku indián, ki füle mögött sólyom-tollat viselt, beugrott a csolnakba. Ugyanebben a perczben hangos üvöltés lett hallható.

— Előre! kiáltott Chingachgook, a tó hemzseg az indiánusoktól. Villámgyorsasággal siklott végig a bárka a hullámokon. Mikor a veszély elmúlt, már Chingachgook értésére adta a leányoknak, hogy az indiánusok tanyáján két fehéret látott. „De teljesen jól vannak, így szólt, a mingók nem verték őket bilincsekre.“ — „Jó

van, szólt a karsu Judith, mi majd megváltjuk őket, nézzetek ide, ezzel különféle csecsebecsét mutatott a férfiaknak. Ezzel majd csak lépre csaljuk az indiánusokat“, szólt bizalomteljes hangon. Ezalatt megvacsoráztak, a horgonyokat felszedték, tovább eveztek. „Hol van Hetty?“ kérdé Vadölő hirtelen; a bárkát teljesen átkutatták, Hettynek azonban sehol sem lelték nyomát. „Biztosan elment az indián tanyára, szólt Judith panaszos hangon, kissé gyenge elméjü és valószínűleg azt hiszi, hogy apát és Henriket ki fogja szabadithatni.“

A férfiak sietve indultak keresésére, de hiába — nyomát sehohsem találhatták és így aggódó szívvvel kellett tovább indulniok, a leány nélkül. Ezalatt Hetty nyugtalanul bolygott az erdőben, míg éjfélt után erőt vett rajta az álom és a sűrűben elaludt. Hajnalhasadtakor egy indián nő érintésére ébredt fel, Wa-tah-wah, Chingachgook menyasszonya volt e nő. Hetty elmondta neki, hogy atyját és annak társát akarja a mingóktól megszabadítani. Sajnálkozva vezette őt Wa-tah-wah az indián táborba. Hutter és Henrik ott gubbasztottak a földön és bár nagyon megörültek látásának, úgy tettek, mintha nem ismernék. Hetty alázatosan könyörgött a főnöknek, hogy szolgáltassa ki neki a foglyokat és bibliai mondásokra hivatkozott. De hiába, a mingók kérlelhetlenek voltak. „Ne csüggedj, suttozta Wa-tah-wah, majd közösen támogatjuk egymást.“

Kedvetlenül távozott el a leány egy indiánus főnök kíséretében.

Ezalatt Judith és Vadölő a foglyok megszabadításán tanakodott.

Keresgéltek egy ládában, mely telve volt csecsebecsékkel. „Hollá! kiáltott Vadölő,“ ez már aztán valami s ezzel négy, finom faragásu sakk alakot tartott kezében.

„Figyelj csak rám, Judith, e négy tornyocskáért visszkapjuk foglyainkat.“

Ugyane perczben Hetty közeledett a közvetítővel Vadölő a foglyok szabadon bocsájtásáért e négy sakk figurát kínálta és rövid idő mulva Hutter és Henrik a közvetítő kíséretében visszatért.

Azért a levegő még mindig nem volt tiszta, mert az indiánusok eltávozása után egy köteg véres nyilra akadtak, mi a mellett tanuskodott, hogy az indiánusok még mindig rosszban törik az eszüket; aggódva tértek a férfiak pihenőre, de Chingachgook nem tudott nyugodni. Nyugtalanul tekintett ki és a part szélén gyanus fényt pillantott meg. „Induljunk Wa-tah-wah keresésére,“ szólt halkán suttogva Vadölőhöz, hogy meg ne zavarja a többieket. Vadölő beleegyezett. Nesztelenül távoznak el mindketten a kastélyból. Vadölő a parton az ellenséges táborat keresi, Chingachgook a esolnakra vigyáz, míg Vadölő visszatér és lelkendezve arról értesíti, hogy látta Wa-tah-waht. A parton egy hely felé mutat, hol Wa-tah-wah egy öreg asszony kíséretében vizet akar meríteni. Chingachgook gyorsan odaugrik, megragadja menyasszonyát, míg Vadölő a vén asszonyt tartja, de ez kiszabadítja magát és féktelen kiáltásba tör ki; Chingachgook Wa-tah-wah-val beugrik a bárkába; Vadölőt pedig körül veszik az indiánusok és elfogják. Chingachgook hiába várta társát; egyedül kell elindulnia Wah-tah-wah-val.

HARMADIK FEJEZET.

Vadölőt elhurczolták az ellenséges táborba, hol öröm üvöltéssel veszik körül. Büszketölgy, az első főnök, azonnal alkudozásba bocsájtkozott vele. „Sólyomszem!“ így kiáltott a fogoly felé, ki büszkén és elszántan állt

előtte. Te majd bejuttatsz bennünket a kastélyba. A mint tudom, te nem vagy barátja a vidrának. „Lassabban, felelt Sólýomszem, hogy ily álnok legyek, mingónak kellene lennem.“

— Sólýomszem igen nagy kinokat szerez majd magának, ha nem engedelmeskedik, szólt Büszketölgy fürkészőleg. Talán szereted a vad rózsát, ugy-e? Ez alatt Judithot értette. „Nem úgy, felelt magasra kiegyenesedve. Wa-tah-vaht akartam megszabadítani, Chingachgookkal együtt, ki neki vőlegénye és ez hála Istennek, sikerült is nekünk.“

E perczen, dühtől habzó szájjal és villogó szemekkel egy fiatal indiánus tört elő. Párducz volt, egy vad, ki Wa-tah-wah-t szerette. „Add vissza nőmet, szólt dörgő hangon, vagy megöllek“ és ezzel már fel is emelte bárdját a halálos csapásra.

— Vissza! szólt Büszketölgy, ő nagyon hős harczos és mint ilyenel kell elbánnunk vele.

— Kezetekben vagyok, szólt Vadölő higgadtan, tegyetek velem, a mit akartok.

Hirtelen Hetty állott Vadölő mellett, mintha oda varázsolták volna. Csillogó csecsebecséket tartott kezében. „Meg akarom váltani a foglyot,“ kiáltott kérő hangon a vadak felé. Hiába volt, nehéz szívvel kellett ismét eltávoznia, de annyit még odasugott Vadölőnek, hogy Chingachgook és Wa-tah-wah biztonságban vannak. Ezalatt Chingachgook elment menyasszonyával Hutter Tom bárkájába, ki leányait kereste.

— Ne menj a kastélyba, intette őt Chingachgook Ott indiánusok vannak, találtam egy mokassint a vízben Henrik és a hitetlen Tom azért mégis elmentek a kastélyhoz, a hol azonnal elfogták őket az indiánusok.

Wa-tah-wah messziről látta Henrik elfogatását és

azt kiáltotta feléje, hogy guruljon le az erkélyes födélről ez sikerült is neki, de mégis elpusztult volna a vízben, ha a rendkívül ügyes Wa-tah-wah egy kötél segítségével ki nem mentette volna.

Egy óra múlva a vadak kik Wa-tah-waht és a többieket nem látták, elvonultak a kastélytól. Mikor a leányok oda értek, az öreg Hutter fejbőrét már leszedték és szájában egy göcscsel, haldokolt. „Vizet!“ szólt erőtlenül. Mikor ivott, mintegy esküre emelte kezét és egy szekrénykére mutatva, a leányoknak intett: „Ti nem vagytok az én leányaim, szólt suttogva, ama ládában megtaláljátok a származástokra vonatkozó irományokat.“ Mégegy-szer vett nehéz lélegzetet. — Vége volt. Könyes szemekkel temették el a leányok neje mellé. Henrik azután elsietett, hogy segítséget hozzon.

Ezalatt Vadölő hirtelen belépett a kastélyba. „Hogy kerülsz te ide oly hirtelen,“ kiáltottak feléje mindannyian csodálkozó hangon. „Becsületszavamat adtam a mingók-mak és azok elbocsájtottak, hogy ajánlatokat tegyek nektek. A leányoknak azt üzenik, hogy jöjjenek hozzájuk. A delawarnak és Henriknek megengedik, hogy vissza térjenek övéikhez.“ „Wa-tah-wah nálam marad!“ kiáltott Chingachgook.

— Én is keresztények között akarok maradni,“ zokogott Hetty „én pedig majd akkor adok neked választ, ha egyedül leszünk,“ szólt Judith suttogva. Vadölő a partra evezett Henrikkel. Este Judith várt reá a kastély elő részében. Sok csecsebecsét és drágaságot rakott ki maga körül.

— Vadölő! szólt szenvedélyesen, végy el feleségül és e kincsek mind a tied. „Nem úgy, Judith, szólt ez komolyan; te előkelő emberek gyermeke lehetsz és én akkor nem vagyok hozzád való. Várjunk még!“ Judith

bánatosan lehorgasztotta fejét. Mikor Vadölő másnap reggel elbucsuzott, Judith zokogva ajándékozta meg atyja gyűjteményéből, egy ritka fegyverrel. Ő e szavakkal nyújtotta azt át Chingachgooknak: „Tartsd meg emlékül, veszély idejében majd meg fog védeni.“ Meghatottan szoritottak egymással kezét a válásnál.

NEGYEDIK FEJEZET.

Mikor Vadölő ismét megérkezett az indiánusokhoz, Büszketölgy, ki nagyon szerette volna megnyerni a hős férfit, megkérdezte, hogy akarna-e nőül venni egy, törzshöz tartozó özvegy asszonyt. „Soha, felelt Vadölő hü maradok a delawarokhoz.“ Párducz dühösen oda vágta fejéhez a szekerczójét, de Vadölő visszahajította azt és az indiánus sulyosan megsebesülve rogyott össze. Vad kiáltással és üvöltéssel vezette most a csapat Vadölőt az erdőbe és ott egy fához kötötte. Kinozni kezdték. Golyók és nyilak süvöltve repültek a védtelen felé; ügyes kinzók késeiket dobták hozzá; fenyő forgácsokat mélyen beszurtak testébe és most meg akarták azokat gyujtani. Ekkor tüzes tekintettel lépett a szép Judith a körbe és így szólt: „Bocsássátok szabadon a foglyot — én kincseket hozok a megváltására.“

De Büszketölgy rá sem hallgatott és a kinzásokat tovább folytatták. Ekkor Wa-tah-wah és Chingachgook fegyveresen rontottak ki.

Villámgyorsasággal oldotta fel a Delaware Vadölő bilincseit és kezeibe nyomta Hutter Tom fegyverét. „Huronok! így kiáltott a megdöbbsent indiánusok felé, udjátok meg, hogy én az inkáktól származom. Az a kit az imént kiszabadítottam, barátom nekem. Ő segített nekem megmentenem menyasszonyomat, Wa-tah-wah, kit türelmetlenül várnak hazájában. Kövess barátom,

kiáltott Vadölő felé. A mingok dühtől lángolva, még egyszer ellenségeikre vetették magukat. Hasztalan! — vissza kellett vonulniok.

Chingachgook ujjongva vezeti el Wat-tah-wahját, a többiek követik őt. Szegény Hetty áldozatul esett a küzdelemnek és a parton tették örök nyugalomra, övéi mellé. Vadölő, Judit, Chingachgook és menyasszonya, felfelé vitorláznak a folyón. A három sir előtt megállanak.

— Vadölő! könyörgött Judith halkán, enyéim emlékére kérlek, tégy boldoggá és végy el feleségül.

Vadölő némán megrázza fejét — nem tudja rászánni magát arra, hogy a vándoréletet felcserélje a házi tüzhelylyel.

Szegény Judith. Nedves szemekkel, még egyszer megszorítja kezét. Vadölő sohasem hallott többé felőle. Ő, valamint Chingachgook barátja, a következő tizenöt év alatt, híres vezérekké lettek.

Wa-tah-wah meghalt, fia atyja nyomdokába lépett.

Az utolsó mohikán.

ELSŐ FEJEZET.

Nos, kedves olvasóim, kövessetek megint a Hudson folyóhoz. Ott, abban az időben, a mikor nektek ott kell lennetek, épen harc folyik az angolok és francziák között Éjszak-Amerika birtoka miatt. Az indiánusok, kik a francziákhoz pártoltak, természetesen még csak növelték a harc borzalmasságát és így az angolok nagyon szorult helyzetben voltak a francziák túlereje miatt.

Különösen Munro ezredes, ki egyik fő harczosa volt az angol tábornak, nagyon veszélyes helyzetben volt a William erődben. Őt és csapatait nagyon fenyegették a francziák és indiánusok; kétségbeesésében segítségért küldött az Edward erődítvénybe. Webb tábornok, ez erőd parancsnoka, épen most szándékozott ezerötszáz katonát küldeni a William erődbe.

Mikor a pótesapat elindult, Munronak két bájos, fiatal leánya, Kora és Alice, valamint az utóbbinak jegyese, Heyward őrnagy a menet után lovagoltak; egy indiánus futár csatlakozott a kis csapathoz. Heyward menyasszonya rendkívüli ellenszenvet érzett az ember iránt. Ő maga sem tudta miért, de semmi jót sem várt tőle. E történet menete majd meggyőz bennünket arról, hogy a kisasszony gyanuja nagyon is alapos volt.

Miután a társaság egy ideig egyenesen haladt az országuton, az indiánus tanácsára most lefelé fordultak az erdőbe, míg a szolgaszemélyzet az országuton folytatta útját.

Alig volt az őrnagy a hölgyekkel az erdőben, midőn különös torzalak közeledett feléjük, mely úgy ült egy számaron, mintha odanőtt volna és egy falusi pap ruháját viselte.

— Vigyetek el magatokkal, szólt a ferdenövésű, igénytelen és jóságos arczczal bíró ember, majd szórakoztatlak titeket az úton és zsoltárokat éneklek nektek.

Heyward barátságosan intett neki, mire a különöz, lassu, siró hangon énekelni kezdett és kíséretül valami kis hangszerbe fűtt.

Alicenak, Heywardnak és Korának, a másikleánynak, tetszett e különös ember, ki nagyon szolgálatkésznek és szivesnek mutatkozott a hölgyekkel szemben és szivesen megengedték neki, hogy tovább kísérje őket.

Ezalatt beesteledett — de ni — mi volt az — Alice hirtelen aggódva felkiáltott — egy fa ágai között sőtét, égő szempárt vélt látni. Heyward kikaczagta őt a mikor odanézett, nem látott semmit. Alice megnyugodott és most minden további megállás nélkül gyorsan folytatták útjukat. De Alice mégsem csalódott, egy fa ágai közül, vigyorgó, félelmetes emberi arc bámult a karavánra és gunyos kacajjal kísérte az irányt, a merre az utasok haladtak.

* * *

Ezalatt a parton, nyugat felé, két alak járkált, kik valakit várni látszóttak.

Régi ismerőseitek ezek nektek, kedves olvasóim.

Az egyik Chingachgook és a másik Vadölő, vagy Sólóyszem, a mint most nevezik.

Halkan társalogtak egymással.

— Nos, nemsokára elértem már utolsó napjaimat, sóhajtott Chingachgook. Törzsemnek sok tagja indult már el előttem a halottak völgyébe. Ha már meghaltam, és egykor követni fog a sirba fiam, Unkas, akkor elhal a Sagamorek utolsója.

E perczben Unkás lépett hozzájuk. Büszke tekintettel nézte az agg Chingachgook az erőteljes, szép-alaku ifjut.

— Vannak-e mingók az erdőkben? kérdé fürkésző tekintettel.

— Kevesen: felelt Unkas, a gyávák elrejtöztek.

— Majd megtaláljuk őket, felelt az öreg Chingachgook és szemeiben ismét a régi tűz lobogott.

— Most pedig együnk valamit, szólt Vadölő. Unkas, gondoskodjál egy kis zamatos pecsenyéről. Alig ejtette ki az öreg e szavakat, midőn hatalmas dámvad iramodott el mellettük — golyó süvöltött a levegőben — és találva fetrengett a szép állat vérében.

— Ime, öreg, itt van vacsorád, kiáltott Unkas vigan.

E perczben léptek zaja hallatszott; Chingachgook fürkészve tekintett körül.

— Ezek fehérek, így szólt Vadölő, kérdezd meg őket, hogy mit akarnak.

— Csakugyan, szólt Sólóyszem, ki most már ráismert az érkezőkre, ezek fehér testvérek. Isten óvja őket az ellenségektől.

Heyward és hölgyei voltak a közeledők. Heyward udvariasan kérdezősködött a William erőd után.

— Itt nagyon rossz uton jártok, kiáltott Chingachgook.

— Ördögbe is, dörmögött Hayward, ennek vezetőnk az oka.

— Különös, a mohawk törzsből való az önök vezetője.

— Nem, ő huron, felelt Heyward.

— Gonosz csöcselék a mokawkok, dörmögött Chingachgook.

— Talán oly szivesek lennétek, és elkisérték bennünket, szólt Heyward őrnagy, bemutatva magát.

— Mindenesetre, felelt Sólyomszem, de előbb meg szeretném nézni közelebbről a ti vezetőtöket, ha ugyan megengeditek ezt.

Egyenesen az indiánus futár felé tartott, ki elbujni szeretett volna tekintete elől, és fürkészve nézett ravasz, álnok szemeibe.

— Mindjárt gondoltam! szólt Sólyomszem, visszatérve Heywardhoz; a ti vezetőök nagyon veszélyes ember; Magnának, a ravasz rókának hívják és vele már nagyon sok dolgom volt. — Bocsássátok utjára, majd vezetünk mi.

A futárt elbocsájtották; alig távozott el néhány lépésnyire, mikor éles fütytyet hallatott.

— Társait szólítja, hogy megfenyegessen bennünket, szólt Sólyomszem, de most hagyjuk békében, úgy is hiába üldöznénk most. Sokkal hasznosabb, ha a lehető leggyorsabban elmenekülünk innen és más irányban haladunk, én majd vezetni foglak titeket, de meg kell ígérnetek, hogy senkinek sem áruljátok el a helyet, a hova vezetlek.

Hallgatást ígértek, mire Vadölő a vízbe vezette a lovakat, hogy az indiánusokat eltérítse a nyomoktól,

mire az egész társaság csolnakba ült. A vadat elvitték magukkal és gyorsan evezve haladtak egy magaslat felé, melyet Vadölő czél gyanánt jelölt meg.

Mikor elértek a magaslatra, Sólyomszem egy darabon felfelé vezette az utasokat egy mély barlangba, melynek két kijárata volt és melyet égő fáklyákkal megvilágítottak.

Fáradtan ültek le utasaink e csendes helyen és egy kissé felüdülni igyekeztek a magukkal hozott utikészleten. Kicsiny utitársuk, a torzszülött, ki még az erdő elején hozzájuk csatlakozott, az étkezés alatt újból zsolttárokát énekelt nekik. Ekkor hirtelen, vad üvöltés szakította félbe.

Unkas kiosont, hogy kinn kémszemlét tartson és mikor újra belépett, valamit sugott Sólyomszemnek. E perczben megkétszereződött az üvöltés. Unkas még egyszer kémlelődött és azután meglehetősen aggódó arczczal belépett, de nem nyilatkozott, hogy mily veszélyt sejt. Veszély mindenesetre forgott fenn, mert Unkas a hold fénye mellett egy mokassint talált ott kinn a földön; az indiánusokat eddig még nem látta.

Az utazó társaság végre meglehetősen aggódó hangulatban pihenőre tért és a reggel beálltával vad kiáltás ébresztette fel őket. Golyók süvöltöttek fejük körül és indiánusok mutatkoztak.

Vad küzdelem keletkezett most, mert a kis karaván férfiai hősiesen viszonozták az indiánusok lövéseit, úgy hogy a rézbőrűek közül nagyon sokan estek el megsebesülve, míg barátaink, a zsolttárokát énekítő kivételével, kit egy golyó horzsolt teljesen sértetlenek maradtak.

Hosszas küzdelem után hét indiánus igyekezett

átuszni a folyamon, hatnak sikerült is ez — a hetedik azonban elmerült.

Ezalatt Heywardot és Sólyomszemet két indiánus hátulról támadta meg. De Sólyomszem tulerőben volt támadójával szemben — leszurta azt és bedobta a mélységbe, azután Heyward segítségére sietett és kését szívébe mártotta támadójának.

— Hugh! kiáltott most Unkas egyszerre és egy fára mutatott, melynek ágai messzire kinyultak a folyóra.

Mindenki a megjelölt irányba tekintett. Magasan fenn, a fa csucsán, egy rézbőrű ült, kit a fa sűrű ágai elfedtek.

Sólyomszem reá lőtt, de nem talált.

Az indiánus, kit ez a ballövés még csak merészebbé tett, most még előbbre merészkedett, hogy annál jobban löhessen és így ő is inkább láthatóvá lett. Sólyomszem most másodszor lőtt reá. A megsebesült indiánus leesett és esése közben még Chingachgook megadta neki a kegyelem lövést. Borzasztó kiáltással esett a mélységbe.

— Unkas, szólt most Sólyomszem a fiatal delawarhoz; nincs több töltésem, hozz uj készletet a csolnaktól.

Unkas a szél gyorsaságával a csolnakhoz siet és látja, mint vitorlázik el ép e perczben egy fiatal indiánus a csolnakkal, mely magában foglalta az összes fegyvereket és löszereket.

— Veszve vagyunk, kesergett Sólyomszem, midőn Unkas értésére adta a történetet. A csolnakban voltak összes löszereink.

— Meneküljete, nemes férfiak, szólt Kora kérő hangon és hozzatok segélyt atyámtól:

A férfiak, kik belátták, hogy a tanács nem meg-

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

vetendő, beleegyeztek; Heyward és Dávid, a zsoltár-énekes, ott maradtak a leányok védelmére.

Vadölő, Unkas és Chingachgook még alig távoztak el, midőn Cora hirtelen elsápadva, hangos kiáltásba tör ki és megrémülve hívja magához Heywardot.

— Ott, ott, a ravasz róka, így kiáltott és a fennsíkra mutatott; nem tévedett, egészen fenn, a magaslaton áll az ördögi módon vigyorgó indiánus és üvöltve megsuhintja a levegőben tomahawkját.

Heyward dühösen célba veszi. Lőporfüst lebben fel és a ravasz róka elmenekült.

E perczen üvöltő, lármás indiánusok veszik körül a barlangban utasainkat.

MÁSODIK FEJEZET.

A ravasz róka ott van az indiánusok között.

— Hol vannak a többiek? rival Heyward őrnagyra dühösen. Adjátok ki őket, ti gazemberek!

— A többiek megmenekültek, felelt Heyward mérszen.

— Ezért meglakoltok, üvölt a ravasz róka, hurrzoljátok a csolnakba, ők foglyaink, kiált az indiánusok felé.

Heywardot, Dávidot és a leányokat bilincsre verik és a csolnakba hurrzolják, míg néhány indiánus, Vadölő és társainak üldözésére indul. Az indiánusok most gyorsan a partra eveznek a foglyokkal.

— Nem adnád vissza a leányokat atyjuknak? Ő gazdagon megjutalmaz majd érte, szólt Heyward, ki alkudozni kezdett a leányok szabadon bocsájtása érdekében.

Ez gunyosan visszautasítja ajánlatát.

— Soha, így szólt. Küld ide nekem Korát, az

ifjabbikat, majd azzal megbeszélem magam a szükségeseket.

Korát behívják.

— Mit akarsz tőlem? kérde az aggódó leány ijedten az indiánustól, ki gunyosan vigyorogva néz reá.

— Az indiánus háborura akarlak emlékeztetni, üvöltött Magua, hol atyád megkinoztatott, mert pálinkát ittam. Oh, én nem felejtettem el, szólt dühösen és fogait vicsorgatta. De azért kegyelmes leszek az egész banda iránt, ha te, Kora, beleegyezel és nőm léssz.

— Soha! kiáltott Kora borzadálylyal.

Ekkor Magua az indiánusok elé rohant és bosszura tüzelte őket a fehérek ellen.

— Boszuljátok meg magatokat, testvéreim, kinzóítokon; így kiáltott és haragos, dühös üvöltés volt rá a válasz.

Heywardra rontottak és megkötözték.

Kora úgy remegett mint a nyárfalevél.

— Legyek a kedvetekért e gazember neje? szólt alig halhatóan Alicehoz.

— Nem! kiáltott ez megrémülve.

— Halj meg! üvöltött Magua dühödten és tomahawkját Alice felé hajtotta.

Ez már sok volt Heyward őrnagynak, ki jegyese volt neki. Emberfeletti erővel leoldotta bilincseit és a ravasz rókára vetette magát.

Magua már-már azon van, hogy ledöfje, ekkor golyó süvölt a levegőben és a ravasz róka találva rogy a földre.

Általános zavar vesz erőt a küzdőkön.

„Vadölő, Sólýomszem, hangzik zürzavarban.

Igen, hála Istennek, ez Vadölő és Chingachgook, kik segítségére sietnek a megszorultaknak.

Mégegyszer kitört a küzdelem. Vadölő és Chingachgook dühösen csapkodnak középük.

Az indiánusok majd mind elesnek. Unkas elragadja egy mingótól a védtelen Korát.

Most már csak Chingachgook és a ravasz Magua küzdenek egymással. Végre sikerül a delawaroknak, hogy a ravasz rókát lefegyverezzék. De e perczen ez már megint kiszabadul.

Most a karaván folytatja utját, örvendve a tudatnak, hogy most legalább megint van lőszerkészletük.

Utközben Sólyomszem éles tekintettel vizsgálja a területet. Végre elérnek egy lejtő szélére, honnan a szemhatáron egy erődítvényt megpillantanak.

— Az erődítvény megvan szállva, szóló Sólyomszem, ki éles szemmel tekintett oda. Valami mellékuton kell odajutni igyekeznünk; ha nem tévedek, úgy a William erőd az, a melyhez közeledünk.

Lefelé haladva a lejtőn, egyszerre sűrű köd veszi körül. E perczen egy órjárat kiállt felépük.

— „Ki vagy?”

— Az angolok barátjai és a francziák ellenségei, felelt Heyward. A várór lő.

Ekkor magasan a várfalon megjelenik Munro az ezredes. Hála Istennek, tényleg a William erődnél vannak, melynek Munro a parancsnoka.

Most ez is megismeri leányait és Heywardot és így kiált az őrség felé:

— Vissza — hiszen ezek leányaim. Az Istenért, bocsássátok sértetlenül keresztül.

Az őrség visszalép, Heyward és a leányok, valamint a többi derék férfiú belépnek az erődbe.

Munro tulboldogan karjaiba zárja leányait. Azután így szóló a hős erdei lakókhöz:

— Köszönöm, köszönöm, ti derék férfiak, azt sem tudom, mint háláljam meg nektek! A hü védelmezők azonban, visszautasítanak minden köszönetet.

Meghatottan bucsuznak el a megmenekültektől, valamint Munro ezredestől is.

Másnap reggel Munro ezredes egy levelet kapott Weeb tábornoktól, melyben ez azt írja neki, hogy az erődöt adja át a francziáknak, ennek ellenében szabadon eltávozhatnak a megtámadottak.

Az angolok most szakaszokban indultak ki William-ből. Heyward az erdőbe vonult csapatával. A leányok az utócsapatban voltak.

Útközben, Magua vezetése alatt a vadak ismét megtámadták őket. Űvöltve rántja le Magua a védtelen Korát és Alice testvérét a lóról.

— Végre kezeim között vagy, szép Kora, szólt csillogó szemekkel, most már nem szabadulsz meg egykönnyen. És elvágta a leányokkal az erdőbe.

HARMADIK FEJEZET.

Másnap Sólyomszem, Heyward és Munro fűrészelve jártak az erdőkben.

Egyszerre Unkas nagyot kiált és előre siet. A többiek követik.

— Nyomon vagyunk, így kiált és egy női kalapot tart a kezében.

— Előre, kiált Sólyomszem, mert már nyomon vagyunk, csak az a kérdés, hogy egyedül menekült-e; Munro gyengéden ajkaihoz emeli a kalapot.

— Hugh, kiált Chingachgook, ő meg lábnyomra akadt, mely csak a ravasz rókától eredhetett.

— És Alicenak nem leljük nyomát? kérde Heyvard.

Hirtelen egy jelző sipot emel magasba.

Aha, az énekes, kiált Sólyomszem.

Ismét eltelik egy kis idő és egy karcsatra akadnak.

— Ez Alice-é, kiáltott Heyward élénken, ismét egy nyom!

Miután ezalatt beesteledett, beszüntették a kutatásokat. Visszatértek a régi erőd romjaihoz. Nyomoruságos fekhelyet készítettek mindnyájuk számára.

Sötét volt körülöttük minden. Heyward őrnagy sokáig kitekintett a sötét éjbe. Ugy tetszett neki, mintha a sötétben titokteljes zugást hallana.

— Mi lehet az? Szólítsuk Unkast, szólta Sólyomszem, ő majd felvilágosít bennünket.

Amint Unkas hallotta, hogy miről van szó, óvatosan kuszott a nesz után.

Chingachgook ezalatt gondolkozva, nyugodtan ült az ablaknál: Sólyomszem különös pisszegéssel zavarta meg gondolkodásában.

A delawar felemelkedett és kitekintett a távolba. Egy bizonyos tárgyat látszott szemlélni.

— Hallga, puskalövés, Chingachgook eltűnt. Néhány percz mulva hallható lett a víz zugása és nemsokára ismét lövés hallatszott.

Chingachgook ismét látható lett; Sólyomszem megkérdezte, hogy mi történt.

Nem kapott választ. Unkas is csatlakozott a többiekhez és szinte hallgatott.

— Gyülölitek az ellenséget? kérdé Heyward.

Unkas egy indiánus skalpot tartott bizonyságul a magasba.

Pihenőre tértek.

Hajnalhasadtakor Sólyomszem ébresztette fel az alvókat. Elindultak további nyomok keresésére. Nem-

sokára elértek a parthoz és Sóllyomszem csolnakába szálltak, mely ott megvolt erősítve. Szótlanul járták be a kicsiny szigeteket. A mohikán tekintete fáról fára szállt.

— Hugh! kiáltott Unkas, a távolban füst szállt fel. Két csolnak járta be a vizet.

Rövid idő múlva az ellenség a közelben volt.

Egyik lövés a másik után dördült el mindkét oldalon, de utasainknak sikerült előbbre jutniok. Az indiánusok felhagytak a támadásokkal. Az utasok egy szorosban partra szállottak. A csolnakokat elrejtették, a fegyvereket elvitték magukkal és folytatták vándorlásukat.

Kis idő múlva felfedezték a lábnyomokat, melyeknek a hölgyek lovaitól kellett eredniök.

Követve e nyomokat, néhány óra múlva a zsoltár énekesre akadtak, a mint a víz mellett pihent.

— Nem nyújthatna nekünk felvilágosítást a hölgyek tartózkodási helye felől? kérde Heyward.

— Azokat elrabolták az indiánusok, szolt Dávid. Az idősbet elvitték egy szomszédos törzshöz, a másik a huronoknál időzik. A vadak, kik hatalmukba kerítették, kígyókkal voltak tetoválva.

— Siess hát e gazemberekhez, kiáltott Vadölő és értesítsd Alicet ittlétünkről, Kora mindenesetre a delawaroknál van, majd őt is keressük. Siess Dávid, menj a mingókhöz.

— Én elkisérlek, kiáltott Heyward.

— Jól van, Chingachgook, de előbb befestlek. Ezzel úgy bemázolta az őrnagyot, hogy ez rövid idő múlva alig ismert magára.

Egy indiánus bohócához hasonlított és mikor Dáviddal a mingó táborba ért, örömrivalgással kísérték a gyermekek a főnökhöz.

— Mi hozott ide? kérdé ez bizalmatlanul.

— Csodadoktor vagyok, felelt Heyward és kérdezni jöttem, nem segíthetek-e valamelyikötöknek.

— Lehet, szolt a főnök, van a tanyán egy beteg asszony. Kövess! Ő előre ment és Heyward követte. De megrémülve hátrált, mert ott künn, egy fához kötve, megpillantotta Unkast. Heyward odasugott neki valamit, mire a mohikán, jeléül annak, hogy ráismert, élesen nézett reá.

E perczen Magua, a róka, nekirontott Unkasnak.

— Meg kell halnod, kutya, holnap reggel! — Vezessétek el.

Heyward halálra rémült; de ép e perczen követnie kellett a főnököt, ki a beteghez vezette.

Egyedül maradt a beteggel. A mingó eltávozott. Alig ment el, egy vad oroszlán neki ront Heywardnak, mely azonban gyorsan leveti bőrét és az őrnagy legnagyobb csodálkozására ott áll előtte Súlyomszem. Ez elmondja Heywardnak a legnagyobb sietséggel, hogy Chingachgook és az ezredes a közelben vannak.

— Én magam megöltem egy indiánus varázslót és megfosztottam őt álruhájától, hogy mint varázsló, én magam ronthassak az ellenséges táborba. Hol van Alice?

— Itt! szolt Dávid, a zsoltárénekes, kilépve egy mellékszobából.

— Ugy menjen ön be hozzá őrnagy, szolt Súlyomszem örömmel. Heyward örömmel tett eleget e felszólításnak és Alice ujjongva fogadta. E perczen ördögi arcz vigyorgott feléjük; Magua volt az, ki elzárta előlük a bejáratot. De az oroszlán gyorsan odaugrott és megkötözte a szörnyeteget.

— Gyorsan, szolt Súlyomszem és becsavarta Alicet egy takaróba. Vezesse őt el, Heyward és mondja meg

az indiánusoknak, hogy a beteget viszi, kit erősítő gyökerekkel akar az erdőben meggyógyítani.

Minden a kedvük szerint ment. A mint a szöktetés sikerült, Sólyomszem, Unkas barátja megmentésére sietett.

NEGYEDIK FEJEZET.

Dávid, Unkashoz vezette Sólyomszemet, ki ismét varázslónak volt öltözve.

— Gyorsan vedd magadra áruhámat, szólt Sólyomszem, én meg Dávid ruhájába bujok. Ő azalatt itt-maradhat Unkas helyett; torzalakja majd csak megvédi a büntetés elől.

A zsoltárénekes beleegyezett.

Unkas és Sólyomszem megmenekültek. Az erdőben eldobták maguktól áruhájukat és felfegyverkeztek. Ezalatt a huronok felfedeztek mindent és megtalálták az összekötött rókát.

Ez dühtől tajtékozó szájjal megparancsolta, hogy öljék meg Unkast; mikor annak eltűnéséről értesült, egész hadsereget dobolt össze és folyton csak ez egy szót ordította: „boszut! boszut! boszut!”

Másnap reggel a delawarok tanyájára vezette a csapatot. „Ti angolokat fogadtatok magatokhoz, szólt ordítva. Köztük van a francziáknak egy nagy ellensége, kit Sólyomszemnek hívnak. Fel hát! tanácskozzunk, hogy mit tevők legyünk.

A nép megjelent, elől három aggall, kik közül az egyiket Tamenundnak hívták és ez már több mint száz éves volt.

A fehéreket elővezették — elsőkül a két leányt.

Alig léptek be a foglyok, Magua harczosai előrohantak és megkötözték Sólyomszemet.

Ekkor Unkas hősiesen lépett az öreg Tamenund elé.

Én delawar vagyok, így kiáltott — bocsásá-
sátok szabadon Súlyomszem barátomat! —

— Egykor álnokul elhagytad törzsünket, a mely-
hez tulajdonképen tartozol — ezt megkell boszulnunk.
Öljetek meg, kiáltott Tamenund haraggal a vadak felé.

Azok pedig, kik már megragadták, hirtelen meg-
hátráltak a tekenős béka elől, mely a delawar testébe
volt tétoválva.

— Én Chingachgook fia vagyok! kiáltott Unkas.

— Ugy hát szivből üdvözöllek, fiam, kiáltott az
öreg, Chingachgook nagyrabecsült, kedves barátom
nekem! Mond meg nekem, te hős Unkas, van-e Maguá-
nak valami joga e fehér személyéhez?

— Nem, felelt Unkas.

— Kórához sem?

Erre is nimmal felelt Unkas.

E perczben Magua előrohant és ujjongva magá-
val hurczolta Korát az erdők mélyébe.

— Reszkess haragomtól, huron! kiáltott Unkas
utána.

Tamenund kérelmére szabadon bocsájtották a fehé-
reket, kik Magua után az erdőbe rohantak, hol köztük
és a róka között dühös harcz keletkezett. Chingachgook
is segítségükre sietett — Munro ezredes is a küzdők
között volt. A mingók vereséget szenvedtek — de a
ravasz róka elmenekült Korával.

— Ölj meg, gazember! kiáltott ez megrémülve
feléje.

E perczben Unkas Maguára vetette magát.

Magua reszketve hátrált, míg egy huron megölte
Korát.

Magua ezután tört dőfött Unkas kebelébe! De ugyane perczben ő is a földre rogyott, Sólyomszem lelőtte.

Unkast és Korát jajveszékelve temették el.

Az ezredes és Heyward szomorú szívvvel utaztak el. Chingachgook bánatosan tekintett a drága fiu sirjára, míg a hü Sólyomszem megnyugtatón igyekezett őt.

Az egész életre tartó barátságot kötöttek egymással és miután mégegyszer meglátogatták Unkas sirját, közösen folytatták utjokat.

OSZK

Magyar Nemzeti Könyvtár

A tómenti utmutató.

ELSŐ FEJEZET.

Az itt következő eset a mult évszázad felé történt, a mikor a nagy tavak körüli föld már termékeny volt.

Ez időben e tájon három férfi ült, együtt étkezve egy szegényes fakunyhóban; két indiánus és egy fehér. Az idősebbik közel negyven éves lehetett, erélyes vonásai egyszersmind jóságosak és megnyerők voltak. A második matrónnak látszott. A harmadik delawar volt.

— Dunham leánya soká várat magára, szólta a harmadik, pedig ma kellene érkeznie!

— Majd eljön, biztosítlak Vadölő vagy Utmutató, mint a hogy nevezni szoktak, nyugtatá meg a másik.

Mi pedig kedves olvasóim, hagyjuk most nyugodtan étkezni mindhármukat és menjünk el egy másik vidékre, közel egy mértföldnyi távolságra e helytől hol kicsiny társaság fürkészyve tekint körül egy magaslatról.

Négyen voltak: egy indiánus pár a tuskarorák törzséből és két európai, egy tengerész és annak remek szép unokahuga.

Ábrándosan néz a fiatal lény a hullámzó gyep-sivatagra lábai előtt.

— Ilyennek képzelem a nagy oczeánt, szólta elra-

gadtatással, melyet te, bácsikám, oly nagyon szeretsz. E falevelek hullámozása, tengerhez hasonló benyomást gyakorol az emberre.

— Ne egészen így képzeld a tengert, gyermekem szólt a bácsi mosolyogva. Az erdőben nincs hullámtörés az erdő nem tükrözheti vissza a tenger nagyszerű mozgását, az orkánokat, a viharokat és a veszélyeket.

— Oh, viharok már ez ünnepélyes erdő felett is elvonulhattak, szólt a leány a letörött fatörzsekre mutatva. És a falánk czehtalak helyett, itt is lakozhatik nagyon sok szörnyeteg.

— Lehet, felelt a bácsi.

— Nézd, ott füstfelhő száll fel, kiáltott a leány vajjon van-e ház a közelében.

Nyilhegy, a fiatal tuskarora, egy erőteljes alak fürkészve tekintett körül.

— Vannak talán oncidák a közelben, szólt az öreg tengerész; akkor talán még kényelmes éjjeli szállást is kaphatnánk ott.

— Nincs ott wigwam, felelt Nyilhegy, ez a fehérek tüzhelye. Sok víz, kevés füst, indiánus sohasem csinál tüzet vízzel.

— Keressük fel a sápadt arczuakat, kiáltott a tengerész és most gyorsan előre haladtak!

Nyilhegy itt akarta hagyni nejét és a többieket, hogy előbb ő maga tekintsen körül és megtudja, hajlandók-e a fehérek arra, hogy éjjeli szállást adjanak nekik. De az öreg Cap, a tengerész, elakarta őt kísérni. Még a kisasszony is, ki bár nem volt valami nagyon hőslékkü, mégis elakart menni, hogy ne maradjon egyedül az indiánus nővel; így hát Junitau, az indiánus nő, egyedül ment a csolnakhoz, míg a többiek utnak indultak. A férfiak rendbe szedték fegyvereiket,

Nyilhegy hallgatva és feszült figyelemmel nézett a hely felé, a hol a fehéreket sejtette. Nagyon szeretett volna észrevétlenül a táborba osonni.

— Ott! szólt hirtelen. Sós viz! így nevezte a tengerészt, látod a fehéreket?

— Igen, suttogott Cap. Két európai van együtt és egy vad.

— Ellenségek? kérde Mabel, — így hívták a fiatal leányt.

— A rézbőrű, az mohikán, kiáltott Nyilhegy, a másik kettő angol.

— Igaza van, szólt a tuskarora, hadd menjen ő előre.

— Ments Isten, felelt a tengerész, azt semmi szin alatt sem engedem meg.

De Mábel, ki hirtelen nagyon neki bátorodott, megkérte, hogy engedje ezt meg neki.

— Hadd mehessek, bácsikám, szólt hízelve, azok minden bizonynyal semmitől sem tartanak majd, ha meglátnak egy leányt. Az én jelenlétem a legjobb bizonyítéka lesz békés érzelmeinknek.

A bácsi megengedte hát neki, hogy menjen és a tuskarora tanácsokat adott neki az utra vonatkozólag.

Köröskörül mély csend uralkodott az erdőben; a három férfi, a kiknél még csak az imént időztünk, eddig még nem vették észre Mabelt. Élénken társalogtak.

De most hirtelen összerezzen az indiánus, kit Nyilhegy mohikánnak nevezett. Meghallotta Mabel ruhájának suhogását.

Megtöltötte fegyverét, de azonnal lebocsájtotta azt, a mint a leányt megpillantotta.

— Ki vagy, szólt, vizsga tekintetet vetve reá, és mit akarsz itt? Eltévedtél?

— Épen nem, felelt Mabel, én Dunham őrmester leánya vagyok. Velem van nagybátyám és két tuskarora indiánus. Keressük családunk egy barátját, Utmutatót. Neki kellene bennünket innen tovább vezetnie.

— Üdvözöllek, szivből üdvözöllek, kiáltott a mohi-kán örömmel, én, én magam vagyok az és már nagyon régen várlak, leányom. Türelmetlenül vártam barátom leányát. Ime, ez itt fiatal barátom, Western Jasper, bemutatta „Édesvizet“ is, így nevezték az indiánusok másik társát, a matrózt, mert oly kitünő tenge-rész volt.

Ezalatt közelebb lépett a tuskarora is.

Utmutató vizsga szemmel nézett reá. Ismerte őt és nem volt épen a legjobb véleménynyel felőle. Ellenben a vén Cap és a fiatal matróz barátságosan fogtak kezét egymással.

A legnagyobb készséggel, s a legnagyobb barátsággal felszólították az utasokat, hogy vegyenek részt az étkezésben. Az öreg Cap és Utmutató egymás mellé ültek és az étkezés alatt különféle dolgokról beszélgettek.

— Óhajtom, hogy Mabel kisasszony meg ne hallja, a mit önnel közölnöm kell. Ön azonban bátornak és elhatározottnak látszik előttem, azért tehát elő is készíthetem a rosszra. Az irokézek itt leselkednek és nagyon vad ficzkók. Vigyázzon magára.

— Ördögbe is! Ez nagyon rossz hír; ha nem kellene hugomat atyjához vezetnem, azonnal vissza fordulnék.

— Az sem érne sokat szólt a vezető, vállát vonogotva. Ha visszafordulna, azzal sem érne el semmit. Az ép oly veszélyes. Előre tehát!

A tuskarora már elhozta nejét és az utazók most

csolnakba ültek; csak a mohikán maradt még a parton őrködni.

A folyó közepén a csolnak lefelé kezdett haladni. Most egyszerre tompa zaj lett hallható.

— Vizesés van a közelben, szólt Utmutató hallgatódzva.

— Ördög és pokol, csak még ez kellett, kiált Cap aggódva. Nem igen szoktam félni a víztől, de az esés — —

— Csak ne aggódjék, szólt Utmutató mosolyogva. Minden baj nélkül átevezünk rajta. Ismerem az örvényeket.

Mind közelebről hallatszik a zugás, a vén Cap és unokahuga már elveszettnek hitték magukat, de nem-sokára már tulváltak rajta és Cap mélyen felsóhajtva, kezét nyujtott az óvatos Utmutatónak.

Most beültek egy indiánus csolnakba, melyet Jasper készen tartott.

Röviddel ezután, a mohikán buzgón integetett a parti szikláról — azonnal abban az irányban haladtak, a hol ő állott.

— A mingók az erdőkben vannak, meneküljetek, kiáltott.

Az ágak közt már hallható volt a recsegés, már nagyon is közel volt a veszély.

E perczben a mingók a vízhez rohantak, de még nem láthatták a bokrok által elfedett utasokat. Im azonban egy indiánus üvöltve vigyorog a sűrűn keresztül, mert megpillantotta a csolnakokat. De ugyanabban a perczben már Chingachgook le is lőtte.

Most vad zürzavar keletkezett, az indiánusok megtámadták a csolnakokat. Cap, Jasper és a leány elmenekültek. De Utmutatót csolnakjával együtt belevetették

a folyam közepébe. Nyilhegy és felesége az indiánusokhoz eveznek. Mégis árulók voltak hát.

MÁSODIK FEJEZET.

Az indiánusok most Utmutatóra vetették magukat. De ez nem veszítette el lélekjelenlétét. — Megfordította csolnakját és más irányt vett, míg az indiánusok a vizen gázolva, követték őt.

A vízben természetesen nem tölthették meg fegyverüket; Utmutató elérte hát a nyugati partot és csolnakját a hullámokra bizta. Ellenségei beleugrottak, az egyik főnök czélba vette, de golyója nem érte el. Most süvölt valami a légben — és a főnök összerogy. A folyam közepén, a csolnak zátonyra került.

A nagy kigyó megmentette Utmutatót, de most egy irokéz támadja meg. A vezető meglátja messziről a veszélyt és leteríti az irokezt. A mohikán a folyamba veti magát és nyugat felé halad.

Utmutató magához hivatja most Jasper által a vén Capot és elhatározzák, hogy együtt maradnak és így igyekeznek a hadsereghez jutni, miután még mindig van elég veszély.

A vezető az erdei utat ajánlotta, de Cap és Jasper attól féltek, hogy Mabel nem fogja elviselhetni a legujabb fáradalmak után az erdei ut nehézségeit.

Vártak tehát, hogy az éj oltalma alatt elérhessék majd a második csolnakot is. Chingachgook és a vezető indultak a csolnak keresésére.

Hosszas keresés után a két derék férfiú elérte a csolnakot. De mikor beléje akartak ülni, Chingachgook egy alakot látott feltűnni a vízben.

— Mingó! szólt halkán társához.

— Hugh! kiáltott most a mingó.

— A csolnak a mienk, vezess bennünket, felelt Chingachgook irokezi tájszólással.

Az ámitás sikerült, az irokez azt hitte, hogy törzsbeliék vannak előtte és együttesen haladtak tovább.

Most ismét feltűntek egyes alakok a vízben; ügyelniök kellett.

— Hozzatok fegyvereket, szólt az irokéz társaihoz; e célból Jaspert és Chingachgookot is kikényszerítette a csolnakból. Igyekeztek hát, hogy más irányba tereljék a csolnakot.

Az irokez most belátta tévedését — ellenségeknek nyújtott menedéket csolnakjában.

De Chingachgook elszántan tűnt fel a vízben és torkon ragadta az irokezt. Ezalatt Jusper a csolnakba vetette magát és visszaevezett a többiekhez.

Még alig volt annyi ideje, hogy a kalandról és a mohikán sorsáról hirt adjon, midőn harsogó kiáltást hall.

— Ez győzelmi kiáltás, szólt a vezető megdöbbenve, a kutyák biztosan legyőzték a mi Chingachgookunkat.

— Pedig most nem siethetünk segítségére. Ha már célnál leszte, akkor hozzásietek majd.

Sietve eveztek most a katonai szállás felé; Utmutató és Cap egy csolnakban, Mabel és Jasper a másikban. Egyszerre neszt hallanak!

— Az irokezek túl lennének már a folyón?

Recsegés és ropogás hallatszott; Jasper óvatosan és nesztelenül a part felé evezett. Egyetlen hangot sem hallott.

— Valami bizonytalant látok uszni a víz felett.

-- Jasper lesz az, szólt Utmutató.

Most közelebb jött a tárgy; csolnak volt az, melyben Jasper evezett. Chingachgook benne állott. Igen nagy volt az öröm ennek láttára.

— Hugh! kiáltott Chingachgook — és három skalpot emelt magasra. Elmondta, mint győzte le az irokezt a vízben és a sötétben minden baj nélkül keresztül jött az indiánus táboron, miután Nyilhegynek mondta magát. Most biztos tudomással bir arról, hogy a vadak főkép Capot és annak unokahugát üldözik.

Gyorsan tovább vitorláztak, innét a folyamszoroshoz értek, de Jasper csolnakja most is biztosan evezett az áramba, míg a másik csolnak hirtelen eltűnt.

— Mentve vagyunk! kiáltott Jasper Mabelnak és most a többiek után néztek.

— Majd^o viszontlátjuk őket az erődben, szólt Jasper vigasztalólag.

Nemsokára el is értek az erődhöz és néhány percz mulva Dunham már karjaiba ölelte leányát. Másnap reggel azt az ajánlatot tette Mábelnek, hogy kísérje el, mert meg kell változtatnia helyét.

Jasper és Cap is csatlakozhatnak.

A vezető szinte velük akart tartani és nemsokára mintegy huszan, hajóra szálltak.

— Halloh, ahoi! kiáltott Jasper hirtelen. Csolnak közeledett, melyben az áruló Nyilhegy és annak felesége ült. Foglyul ejtették őket.

HARMADIK FEJEZET.

„Most itt maradtok, ti hűtelenek, szólt Jasper. De előbb adjátok ki a csolnakból készleteiteket.

Nyilhegy beleült csolnakjába, de a ravasz azonnal

elmetszette a kötelet, mely esolnakját a másikhoz fűzte — és eltűnt.

— Hadd menjen, szólt Dunham.

Másnap viharos idő járt.

— Hajónkat a vizen kívül kell horgonyoztatni, vezénylé Jasper.

Tíz percz mulva biztos talajra ért a hajó. Másnap pihentek. Mabel a partra akart menni.

A vezető és Dunham elhatározták, hogy elkisérik és néhány percz mulva, kicsiny mentőesolnak vitte ki mindhárnyukat a partra.

Dunham most nagy kedvet kapott a vadászatra és a vezető ott maradt Mabel mellett. Felment a kisasszonnyal egy fennsíkra, honnan a leány elragadtatással szemlélte a tájat.

— Már csak néhány mértföldnyi távolságban vagyunk a nagy tavaktól, ugy ám, szólt Utmutató mosolyogva, mikor látta, hogy Mabel csodálkozik kitünő helyismeretén, mi erdei lakosok nagyon találékonyak vagyunk. Chingachgook barátomnak még sokkal nagyobb a szimatoló képessége, mint az enyém.

— Valjon hol van?

— A mingók után sietett.

Mikor Dunham visszatért, ismét felkeresték a hajót és másnap reggel tovább folytatták utjokat.

Végtelen messzeségben terült el a hatalmas víz utasaink előtt. Embereknek sehol sem látszott nyoma. Két nap mulva már Oswego állomáshoz közeledtek. De az erőd kikötőjében, épen a kanyarulatnál, a Montcalm nevű francia hajó, még vadászni akart e kis hadi hajóra. Azonban mihamar vissza kellett vonulnia Jasper tulhatalma elől.

A hajó most minden baj nélkül elhaladt a szikla

örvények mellett és nemsokára elért az erőd bejáratához. Az utazókat a legszivélyesebb módon üdvözölték.

Szép fekvésű, magas füvel benőtt szigetet jelöltek ki Dunham őrmester lakhelyéül. A sziget keleti részén kicsiny, bokrokkal körülnőtt falusi lak volt látható, mely veszély idején menedéket volt nyújtandó.

Dunham kíséretéből néhány férfiú rövid idő múlva visszatért az erődbe, mert az itt való tartózkodás nagyon unalmas volt rájuk nézve. Jaspernek akarata ellenére el kellett őket kíséernie. Mabel a kis háziasszony szerepét játszotta és a legcsinosabb módon rendezte be atyja konyháját.

Dunham este értésére adta Mábelnek, hogy másnap reggel ismét el kell őt hagynia nyolcz napra. Cap bácsi, a káplár és a kvártélymester majd megvédik őt ezalatt.

Mabel zokogva kérte, hogy ne menjen már megint el, de az őrmestert kötelessége szólitotta. Szeretettel kívánt neki jó éjt, miután már nagyon korán indul utnak.

NEGYEDIK FEJEZET.

Másnap reggel Mabel gyorsan felöltözött és kisietett. Könnyedén futott a parthoz és álmodozva nézte a hullámokat. Hirtelen egy madár kiáltását hallotta. Ijedten feltekintett és az átellenes parton meglátta a tuskarora indiánus feleségét, Junitaut.

Mabel, ki Junitaut szerette, intett neki, hogy jöjjön át. Ez kihuzott a bokrok közül egy indiánus csolnakot és nyilsebességgel átevezett.

— Nos, mi ujság? kérdé Mabel.

Az indiánus nő a kunyhók felé mutatott kezével és kezét ajkaira illesztette.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Mabel megértette ; elvitte magával szobájába, melynek ajtaját magára zárta.

— A czölöpházba menni, szólt Junitau. Irokezek a közelben lenni, menj, siess, nem szólni bácsinak semmit. E szókkal kisietett és ismét átevezett a tulsó partra.

— Rejtélyes asszony, szólt Mabel magában. Valjon mit akart mondani? Ah, micsoda piros kendő ez, mely egy hajó lobogójához hasonlóan lebeg? Mégis jó volna, ha hirt adnék nagybátyámnak.

Visszament és a káplárral találkozott, ki tulajdonképen nem volt nagyon alkalmas arra az állásra, melyet Dunham a számára kijelölt.

— Jó reggelt, Mabel kisasszony, így szólt, már oly korán fenn van? Épen szemlét tartok az erőd körül, nincs e valami gyanus — —

Nem fejezhette be beszédét; egy golyó szívéen találta. Összerogyott.

A leány megingott.

— Irgalmas Isten, így kiáltott, Junitaunak igaza van.

Gyors léptekkel a czölöpház felé sietett hol egy katonának felesége állott. Ez vele együtt fölsietett az emeletre; miután bezárta maga mögött az ajtót, Mabel elmondta neki a történeteket.

— Nagy Isten! A férjem, hol van, kesergett az asszony; az ablakhoz sietett és meglátta férjét még másik két társával a földön elterülve a káplár holtteste mellett.

E perczen előrohant Nyilhegy más indiánusokkal együtt és leskalpozta az elesetteket, ugyanigy tettek a kesergő asszonynyal is.

Mabel mindent látott a czölöpházból. Gyorsan el akarta zárni az ajtót, melyet az asszony nyitva hagyott midőn Junitau ismét beosont hozzá.

— Az Istenért Juni, így kiáltott Mabel, mi az? hol van nagybátyám, hol vannak a többiek. Az indiánusok mindenkit megöltek?

— Juni nem tudja, Juni megmenteni akarja Mabelt, felelt az asszony.

Elmondta, hogy Nyilhegy átment az angolokhoz, kiknek elárulták a szigeten való tartózkodását és ő intézte e támadást. Ez elbeszélés alatt Mabel elaludt.

Másnap reggel különféle hangokra ébredt. Kitekin-
tett az ablakon és mingókat pillantott meg, kik Cap
tengerészt és a kvártélymestert előrevonszolták.

— Hála Istennek, a leány él, kiáltott fel Cap. Azt
hittem, hogy már menthetlenül elveszett.

— Ohó, kiáltott Mabel, ha az embernek hős védel-
mezője van, mint nekem, nem oly könnyen vész el.
Nézzetek ide, ez Sólýomszem fegyvere.

Az indiánusok megdöbbenve tekintettek fel, amikor
Vadölő nevét hallották. Junitau adta Mabelnek ez okos
tanácsot, mert tudta, hogy a mingók félnek Sólýomszem
fegyverétől.

Ezek megrémülve futottak széjjel.

Öt percz mulva üres volt a czölöpház előtti tér.

Nemsokára ezután Juni egy tarka kendőt hozott
és kifüggesztette az ablakon, hogy Mabel atyja meglát-
hassa és megtudhassa, hogy veszély fenyeget.

Egy fél óra mulva Mabel közeledni látta Chin-
gachgookot egy csolnakban.

Nemsokára halkan megkopogtatták a czölöpház
ajtáját. Mabel sietve elhúzta az ajtó fölé feszített kereszt-
gerendát, ez felpattant és Utmutató lépett be rajta.

— Hála Istennek! ujjongott feléje a leány, csak
hogy már itt van! De hol van apám?

— Ő él, felelt Utmutató, nemsokára viszont fogod őt látni! De ki ez asszony? ezzel Junitaura mutatott, nem Nyilhegy felesége ez?

— Kimélje őt! szólt Mabel kérő hangon, ő mentett meg.

— Férje egy nyomorult ember, felelt Utmutató, ő árult el bennünket.

Ezzel elmondta, mily jól ment volna végbe a helyszini szemle és hogy utközben még elsülyeszthettek volna egy francia hadihajót és hogy ő és a nagy kigyó tegnap elváltak atyjától, ki ma szándékozik őket követni.

— Hol a nagy kigyó? kérdé Mabel.

— Két csolnakunk volt, felelt a vezető. Chingachgook még az egyikén czirkál ott künn, meg akar győződni, rendben van-e minden.

Most kopogó zajt hallottak a part felől. Az ablakhoz siettek, és látták, hogy Mabel atyja és kísérei érkeznek. Dörgés hangzott most fel egyszerre. Az irokézek előre rohannak és rettenetes mézszárlás veszi kezdetét. Az angolok, élükön az őrmesterrel, elkeseredetten harcolnak. Hirtelen csend lett.

— Utmutató! lenn egy sebesült látszik bebocsátást kérni; nem hall semmi neszt? kiált Mabel.

A vezető lesiet és kinyitja az ajtót.

— Nagy Isten! az ajtó előtt fekszik sulyosan megsebesülve Dunham őrmester!

— Atyám! Szeretett atyám, hát te vagy? kesergett Mabel. Egészségben és erőteljesen távoztál el tőlem és így kell téged viszontlátnom.

Utmutató beviszi a házba és látja, hogy már itt nem használhat semmiféle segély; mindazonáltal megtesz minden lehetőt kinjai csillapítására.

— Hála Istennek, csakhogy te mentve vagy, szeretett gyermekem; nyögött a sebesült. Rettenetes kínokat szenvedtem miattad.

— Hol vannak az ön kísérői, őrmester? kérde a vezető.

— Megtámadtak bennünket, mindjárt, a mint itt kikötöttünk, szólt Dunham nyöszörgő hangon, embereim mind elestek, csak nekem sikerült, hogy idáig vonszolhattam magamat.

Ismét kopogtatnak: Cap lépett be. E perczben taraczk dörög.

— Akarat erővel tönkre akarnak bennünket tenni! szólt Utmutató; Istenem, tüzfényt látok, a czölöpház ég! A gazemberek! Cap, gyorsan vizet.

Cap elsietett. Utmutató ezalatt a vadakra lövöldözött, néhányan elestek mint a legyek. A többiek ijedten menekültek, miután észrevették, hogy a láthatlan lövész ellenében mit sem tehetnek.

Ezalatt Cap eloltotta a tüzet.

ÖTÖDIK FEJEZET.

Másnap reggel a vezető meglátott egy hadihajót, mely nyilsebességgel közeledett a sziget felé.

Azon feküdt Chingachgook csolnakja.

Mikor a hadihajó kikötött, Western Jasper, ki a hajót kormányozta, azonnal hatalmába kerítette az indiánus csolnakokat. A vadak akkor lövöldözni kezdtek a hajóra, de néhány taraczk mihamar meghátráltatta őket.

Most előlépett egy indiánus, pálczával a kezében, jeléül annak, hogy alkudozni akarnak. Felszólították, hogy lépjen a hajóra.

Az indiánusok visszakapták csolnakjaikat, azzal a kikötéssel, hogy miután átadták fegyvereiket, azonnal visszavonulnak.

Alig távoztak az indiánusok, a kvártélymester kijelentette, hogy ő a parancsnok.

Megparancsolta, hogy Western Jaspert kötözzék meg, mert ő áruló.

Ekkor előrohant Nyilhegy és mélyen a szívébe döfte kését a kvártélymesternek, mi közben így kiáltott:

— Az áruló te vagy és nem Jasper.

Mielőtt még valaki utólérhette volna, már eltűnt. De Chingachgook üldözőbe vette és nemsokára visszatért a szökevény skalpjával.

Ezalatt érkezett Dunham végpercze.

— Mábel, gyermekem, így szólt suttogva, nagyon szeretnék jó kezekre bizni. Ezzel intett Utmutatónak. Ő legdrágább kincsem nekem e földön, megígéri nekem, hogy védelmezője lesz?

— Igérem, szólt a derék vezető és megragadta a haldokló kezét.

Dunham meghalt.

Másnap reggel katonai pompával temették el az elesetteket.

A szertartás végeztével, Utmutató félrehívta Jaspert és Mábelt és így szólt hozzájuk:

— Mábel, tulajdonképen nekem kellene védelmeződnek lennem, de azt hiszem, Jasper még inkább alkalmas erre, ő még fiatal és tetterős, légy nejevé. Ti egymáshoz illők vagytok.

Meghatottan tette egymásba kezeiket és eltávozott. Kis idő múlva megtette az intézkedéseket az indulásra. Még egyszer szívélyes bucsut vett a fiatal pártól, mely nemsokára szintén hajóra szállt és elvitorláztak.

Utmutató ezután ismét visszatért a szigetre és ott találta Chingachgookot, ki a szegény Junitaut vigasztalta. A vezető azt ajánlotta neki, hogy maradjon velük.

Igy mindhárman még itt maradtak egy ideig a szigeten. Mikor aztán a zord évszak közeledett, együttesen elvitorláztak az Oswago torkolatánál levő erődhez, a hol már várta őket Jasper, ki azalat nőül vette Mabelt.

A boldog, fiatal pár ott tartotta magánál Junitaut. A vezető pedig Chingachgook barátját követte.

Jasper később tekintélyes kereskedő lett New-Yorkban. Junitau pedig élte fogytáig ott maradt a boldog párnál.

A települők a Susquehana forrásainál.

ELSŐ FEJEZET.

Az 1793. évnek egyik deczemberi napján, a Susquehana környékén egy szán igyekezett felfelé a hegyen. A szán bakján fogvaczogva és fázva, egy néger ült. De azért mégis nagyon örömtelt volt a külseje, hiszen otthona felé igyekezett és már előre örült övéinek.

A szánban egy tekintélyes ur és egy csillogó szemü leány ült. Mindketten nagyon vidámaknak látszottak.

Temple Marmaduke, így hívták a még javakora-beli férfiut, megvásárolta e föld nagy részét és termékenynyé tette. Birója volt e területnek és épen most hozta vissza otthonába Erzsébet leányát, egy new-yorki nevelő intézetből.

Mély csend honol köröskörül, egyszerre csak üvöltés hangzik.

— Heda Aggy, kiált Temple a kocsis felé; állj meg egy kissé, úgy látszik Bőrharisnya a van közelben, Hektorját hallom ugatni, megállj!

Felfegyverkezett és leugorva a szánról, célba vesz egy remek szarvast, mely épen most száguld el mellette.

A lövés nem talált, szintugy a második sem; harmadszor is löni akar — ekkor másik lövés dördül el — és az állat összerogy. Ugyane perczben köszönve közeledik két férfit.

— Bumpo Natty! üdvözlöm, szólt Temple. Csak-hogy most nem tudom, ön teritette-e le a szarvast, vagy én?

— Sem ön, sem én, felelt Bumpo nevetve. Itt áll a hős és ezzel rámutatott kísérőjére.

Ezalatt Erzsébet figyelmesen szemléli Nattyt.

Ez hosszú, sovány alak volt. Egyszerű nyulbőr-sipkát viselt, szarvasbőrből készült kabátját öv fogta körül. Bőr makassin volt lábain nadrágja és felső harisnyája ugyan olyan anyagból készült és azért „Bőrharisnyának“ nevezték.

— Tehát ön teritette le a szarvast? kérdé a bíró az ifjura tekintve.

— Minden bizonynyal, be is bizonyitom ezt önnek, uram. Hány golyóval lőtt ön?

— Öttel, felelt Temple.

— Nos hát, négy golyó nem talált és ezzel az ifju egy fatörzsre mutatott, melybe a golyók behatoltak, és ime, itt az ötödik. Az ifju hátra veti köpenyét, mely alól vér szivárog.

— Nagy Isten, golyóm önt érte, kesergett Temple. Az Istenre kérem, jöjjön gyorsan szánomra. Templetonban majd bekötözi sebét orvosom.

Miután Erzsébet is nagyon megkérte, az ifju végre engedett.

— Isten vele! hangzék még egyszer vissza Bőrharisnyához, és tova száguldanak.

— Nekem ugy tetszik, mintha már önt láttam

volna valahol, szólt a bíró, vizsga tekintettel nézve kísérijét.

— Alig lehetséges, szólt ez, hiszen az ön távollétében érkeztem én ide.

E perczben egy szán közeledik, melyben négy személy ült. Richard Jones, a bíró unokatestvére, ki Junglebenben serif, a bakon foglalt helyet, a szánban ült a helység lelkésze, kit Orentnek hívtak, egy Quoi C. nevü kereskedő és egy Hartmann nevü német őrnagy. Erzsébetet jöttek üdvözölni.

— Isten hozta! Isten hozta! kiált Jones.

— Köszönöm! felelt Erzsébet.

A mint közelebb értek, Jones más irányt ad a szának. De a lovak, a helyett, hogy engedelmeskedtek volna, visszaigyekeztek a kőbányához, úgy, hogy Richard minden perczben a mélységbe bukhatik.

Ekkor az idegen leugrik Temple kocsijáról és hatalmas lökással, visszalódítja a szánkát, ez feldől és a négy utas a hóba fordul.

Richárd most megszégyenülve, azt az ajánlatot teszi, hogy vissza forduljanak. A többiek is beleegyeznek és most Temple Marmaduka háza felé sietnek.

Az ajtó előtt egy szolga és két nőcseléd állott; az előbbi rendkívül hosszú és szikár volt és arca tűzveres színben tündökölt; buldogg orra egy cseppet sem szépítette. Penguillan Benjaminsnak hívták és házmester volt. Mellette egy rendkívül csunya és tarka ruhába öltözött nő állott, a kit Pettibonne Remarkabelnek hívtak és házvezetőnő volt.

— Sin Benni! Orvost! kiáltott Temple. Betegtet hoztunk.

Benni engedelmesked

Mire az utazók kényelembe helyezkedtek, már belépett a telep orvosa, Todd ur is; nem volt ugyan nagyon gyakorlott a sebészetben, mert ilyen dolga nagyon ritkán akadt.

Megvizsgálta a beteg fájó részeit és eltávolította a golyót.

E perczen belépett Chingachgook. Nagyon megöregedett, de hetvenbét éve daczára alakja még mindig imponált, valamint Bőrharisnya barátjáé is, kiben régi barátunkra, Vadölőre ismerünk, kit még Súlyomszemnek, Utmutatónak is neveztek.

A vele való benső érintkezése folytán, a mohikán elhatározta, hogy áttér a katolikus hitre és mint keresztény a Mohagen John nevet vette fel.

Miután John meggyőződött az ifju állapotáról, nedves fakéreggel bekötözte sebéit, mire a beteg, ki visszaakart térni Bőrharisnya barátjához, elbucsuzott.

Temple megkérte, hogy ne nehezteljen reá a miért megsebesítette és a bucsuzásnál megkérdezte nevét.

Edwards Olivérnek hivnak, felelt az idegen, s engedelmével holnap megint ellátogatok ide.

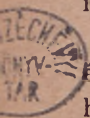
Ezzel meghajtotta magát: az indiánus is elkisérté.

MÁSODIK FEJEZET.

Karácsony előtt való este volt, amikor Erzsébet visszatért a szülői házba.

Ünnepélyesen szóltak az esti harangok a légben. A templomba mentek mindannyian, hol Erzsébet az indiánust, Olivért és Bőrharisnyát is meglátta.

A templom lassankint kiürült, csak még Bőrharisnya és kísérője maradt benn. Grant lelkész felszólította őket, hogy vacsorázzanak vele a székelyházban együtt.

Edward és John beleegyezett, de Bõrharisnya hazament. A két barát csak késõ éjjel hagyta el a lel-kész házát.

A háznak egyik végében volt a „merész dragonyos-hoz“ czimzett koresma. Tulajdonosa egy Hollistad nevü régi katona volt és nagyon sokan látogatták koresmáját.

Ma este a helység két ügyvédje és Todd orvos nagyon élénk társalgást folytatott a vendégszobában. Végül hozzájuk csatlakozott Bõrharisnya is és most az Edwardot ért baleset képezte a beszélgetés tárgyát.

— Valjon nem lesz-e baja a birónak, szólt az egyik ügyvéd nagy buzgóan, a miért egy embert meg-sebesített.

— Ej, mit, felelt Bõrharisnya, nem kell oly nagy dolgot csinálni belõle. A sérülés tisztán csak vélet-len következtében történt.

— Bravó, Bõrharisnya! kiáltott a korcsmárosné.

E perczben belépett a társaság az uri lakból és velük jött a vén John is.

Az ügyvéd, ki az imént nagyon is élesen buzgól-kodott Temple ellen, kifelé igyekezett a vendégszo-bából.

— Nos biró, szólt az egyik jelenlevõ, mit határoz-tak az utolsó kongresszuson?

— Nagyon fontos törvényeket szabtak, szólt Temple komolyan.

— Elsõ sorban nem szabad nappal szarvasra lõni.

— Ki fogja ezt a távol vidéken ellenõrizni? kérdé Bempo nevetve.

A biró válaszolni akart — de a többiek meggá-tolták õt ebben. Tovább mulatoztak tehát, mig a hajnal hasadtával az egész társaság ittasan távozott a korcsmá-ból és visszatért az uri lakba.

Másnap korán reggel, jól beburkolva, Erzsébet eltávozott a házból.

— Hova oly korán, kis hugom? elkísérjelek? kérde John Richárd az ablakon keresztül.

A leányka intett és mikor unokabátyja már lenn volt, mosolyogva nyújtott át neki egy kis csomagot. Karácsonyi ajándéka volt ez neki, a grófság serifjévé való kineveztetése.

Amint tovább haladtak, egy bokorban együtt látták Börharisnyát, Johnt és Edwardsot, kik egymással csevegtek.

— Forduljunk vissza! szólta Erzsébet, nem szabad hallgatódnunk.

— Hivatásom, mint serif, azt parancsolja nekem, hogy mindenütt vigyázzak, felelt Richárd és halkán közeledett a csoporthoz.

— A madarat meg kell nyernünk! nagyon kövér pulykakakas, de sajna, mi csak egy sillinget koczkáztathatunk, szólta Börharisnya. Akkor is önnök kell lőnie, John barátom, mert én már nagyon vén vagyok!

— Én sem vagyok már nagyon biztos a lövésben, szólt az indiánus szomorúan, már én is megvénültem.

— Adjunk mindegyiknek egy sillinget, szólta Erzsébet sajnálkozva, hadd lőjjenek értünk.

— Helyes: felelt Richárd.

— Börharisnya, nem lenne oly szives, hogy helyettem lőjjön? szólt a leány barátságosan, és a csoport felé közeledett.

— Mindenesetre, kisasszony! és ha Kirby nem lövi el az orrom elől, akkor ma este, vacsorára, már megkapja a pulyka kakast.

A férfiak most gyorsan elindultak a lövölde-tér felé, ahol már nagyon sok jókedvű ember sereglett össze.

Régi szokás volt az e vidéken, hogy karácsonykor együttesen lőnek egy pulykakakasra.

A madár kétszáz lépésnyi távolságban a lövésztől, egy fatörzsre volt felfüggesztve.

Schren Robby, egy koromfekete szerezsen állította ki a madarat és az övé volt a jövedelem, mert minden lövésnek egy kis összeggel kellett adóznia a lövésért.

Husz személy állott lövésre készen. Kirby Bitty, egy erőteljes ficzkó, volt a gyülekezet feje.

Nagyon veszélyes vetélytársa volt ő Nattynak, vagy mint a hogy általában nevezték, Bórharisnyának.

— Helyet! kiáltott most Edwards, az első lövés az enyém!

— Örömmel! felelt Bitty gunyosan.

Czélzott, — a golyó belefuródott egy fatörzsbe.

Bitty lövése is hibázott. Bórharisnya puskája teljesen felmondta a szolgálatot; még egyszer akart lőni.

— Annak nem szabad lenni, kiáltott a néger, akkor még egyszer fizetni.

— Itt van még egy silling, szólt Erzsébet és le is fizette.

Ezalatt Bitty még egyszer lőtt — de nem talált.

Bórharisnya ismét czélzott.

Hangos ujjongás közepette élettelenül esett le a madár a rudról.

Bórharisnya ezután udvariasan átnyújtotta a pulykakakast Erzsébetnek, ki viszont tovább adta azt bájos mosoly kíséretében Edwardsnak.

— Csekély kárpótlásul a sérülésért, melyet atyám akaratan kívül ejtett önön.

Ekkor odalépett a bíró a csoporthoz.

— Ez nem elég, leányom, mondá; az én hibám sokkal nagyobb és magam igyekszem, némileg jóvá tenni azt. Fiatal ember, szólt most Edwardshoz fordulva, akar-e titkárom lenni?

Edward habozva tekint körül.

Ekkor Börharisnya odaszólt hozzá:

— Foggad el, fiam, egész nyugodtan, nem fogod megbánni.

Edwards elfogadta tehát a neki felajánlott állást és néhány nap mulva ott láthatjuk a merész vadászt, hivatalos egyenruhájában, Temple irodájában.

HARMADIK FEJEZET.

Tavaszi volt. Johns, Grant kisasszony, a bírónő, az ő leánya és Edwards sétalovaglásra indultak. Temple fénylő tekintettel figyelmeztette leányát a táj szépségeire.

— Emlékszel még, gyermekem, arra az időre, szólt Erzsébethez, mikor elhagytalak néhány hónapra téged és édes anyádat, hogy bebarangoljam az itteni hegyes vidéket?

— Akkor még terméketlen, volt itt minden. Egyetlen járható útja sem volt az őserdőnek. Igen nagy fáradtságomba került, míg utat törhettem magamnak és végtelenül boldognak éreztem magam, midőn egyetlen cölöpházat fedeztem fel a vadonban. Börharisnya kunyhója volt az, és nála kaptam menedéket az éjszakára. Azóta még nagyon sokszor találkoztam a vén, derék emberrel. Jó ismerősömmé lett és bár elvből ellenére volt e talaj megtermékenyítésének, mégis nagyon sokszor volt segítségemre e vállalatokban.

Igy beszélte el e dolgokat a bírónő.

A társaságot egyszerre dörgéshez hasonló zaj megrémítette.

— Nagy Isten, egy fa, kiáltott Temple megrémülve. A közelben kivágták az őserdő óriásainak egyikét, mely estében, mindent összezúz maga körül.

— Holla! megsarkantyúzták lovaikat és szerencsésen megmenekültek.

Ezalatt felhők gyűltek az égen, de a mi barátaink még szárazon érhetek haza.

Johns, ki nagyon szeretett serifi méltóságával tüntetni, most különféle kirándulásokat rendezett; majd galambra vadásztak, majd meg halásztak.

Egyszer, egy halászat alkalmával verekedés keletkezett az egyik bárkán, a csolnak megingott, Temple házmestere a vízbe pottyant és teljesen átázottan húzta őt ki Bórharisnya.

Másnap reggel a biró és Johns sétalovaglásra indult; Erzsébet és miss Grant is gyalogsétára ment. Edwards, a bekövetkező veszély esetére, felajánlotta a hölgyeknek kíséretét, de pajkos nevetéssel visszautasították, miután a fiatal lányok egy cseppet sem féltek.

Kedvetlenül fordult el a fiatal ember és Bórharisnya kunyhója felé haladt, de csak kutyáját találta ott, a hü Hektort, mely oda volt kötve a ház ajtajához. A ház körül ott látta settenkedni Doolittle rendőrt.

Nemsokára meglátta Bórharisnyát is, a mint csolnakján közeledett; Edward eleibe ment.

E perczben kutyaugatás hallatszott, egy nagy szarvas elsiet mellette és Hektor által üldöztetve, a tóba ugrik. Bórharisnya célba veszi.

— Vigyázz! kiált Edward, tilos a vadászat!

De Bórharisnya golyója már találta az állatot.

Mikor a kunyhóhoz értek, legnagyobb csodálkozásukra elvágva találták a kötelet, melylyel Hektor meg volt kötve.

— Ezt csak Doolittle tehette, kiált Edwards dühösen.

A férfiak elváltak egymástól.

Ezalatt Erzsébet és miss Grant egy sziklaocsúcsra értek sétájuk közben.

— Nagy Isten! Tigris! kiáltott fel Erzsébet hirtelen remegő hangon.

— Hol, hol? kérdé miss Grant ijedten.

— Ott, a sziklahasadékban!

Erzsébet félig aléltan a helyre mutat, hol fénylő szemekkel guggol egy nőstény tigris, körülfogva kölykét.

A kutya, melyet a hölgyek egyetlen védelmezőjükül magukkal hoztak, most dühösen reá veti magát a fiatal tigrisre, torkon ragadja és úgy felhajtja azt a levegőbe, hogy holtan esik vissza.

A vén tigris sem rest. A dühtől remegve, a kutyára veti magát és azt megfojtja.

A fenevad most Erzsébet felé rohan. Az ijedségtől és aggodalomtól, a leány majd összerogy. Ekkor hirtelen emberi hang szólal meg mögötte:

— Pszt — hajolj le.

A leány gépiesen engedelmeskedik — puskalövés hallatszik — egy golyó süvölt el Erzsébet feje fölött — és mozdulatlanul véresen, összerogy a fenevad.

Nemsokára megjelenik a derék Bőrharisnya; ő mentette meg a hölgyeket, kik forró szavakban fejezték ki hálájukat.

Most visszavezette a hölgyeket a jó utra és visszatér a helyhez, a hol a tigrisharcz folyt.

OSZK

Országos Könyvtár

Ekkor lépett hozzá Doolittle rendőr a bokrok közül.

— Határozottan tanácsolnám most önnek, hogy ne vadászszon, szólt Bórharisnyához, meglehetősen nagy pénzbírság jár vele.

— És mennyit kap a feljelentő? kérdé Bórharisnya daczosan.

— A felét, felelé a serif — de mit jelentenek a vérnyomok a földön,

— Hogy nagyon jól lőttem, felelt Bórharisnya büszkén. Ott fekszik a vad, melyet találtam! és rá mutat az elesett tigrisre.

Doolittle megrettenve hátrál.

— Nos, szólt Bórharisnya mosolyogva, ezért is büntetés jár.

— Ellenkezõleg — ön díjat nyer!

— Szép, szólt Bórharisnya, önre hivatkozom majd tehát, ha a tigris bőrét bemutatom a törvényszéknek. Nem adná nekem egy keveset, kését kölcsön, szólt aztán, és áthatóan nézte a rendõrt, meglazitanám egy kissé kutyámnak a nyakszorítóját.

— Nagyon éles acél, Doolittle, szólt, a mikor már elmetszette a nyakszorítót és folytonosan, áthatóan nézte a rendõrt, már sok ilyen vágást végezhetett e szerszám — —

— Különben, szólt hirtelen elkomolyodva, egy és mindenkorra kikérem magamnak a házam körül való kémkedést! Megértett-e master Doolittle!

Megvetõ tekintettel ment a tigrisek hulláival háza felé.

NEGYEDIK FEJEZET.

Ezalatt a bíró és Jones Richard szótlánul lovagoltak egymás mellett!

— Miért vezettél ide Richard? szólta a bíró.

— Mert meg akartam neked mutatni, mint gazdagodnak itt a te rovásodra.

— Az én nézetem szerint Börharisnya és társai itt érczbányákat fedeztek fel, melyek jövedelmét titkon kiaknázzák a te saját birtokodon.

— Embereim nagyon gyakran látják őket, lapátokkal felszerelve.

A terület közelebbi megvizsgálásánál, Temple tényleg igazolva látta Richárd gyanuját.

Különféle gödrök, melyek csak felületesen voltak egy kissé eltakarva, valamint néhány, a bokrokba rejtett szerszám, az itt titkon folytatott munka mellett bizonyítottak.

Temple most törvényszéket hívott össze és Doolittle Hieram, valamint Kerby Bitty lettek megbizva a Börharisnyánál megtartandó házkutatással.

Mikor Börharisnya közeledni látta a két becsületes férfit, a dühtől remegő hangon megkérdezte őket, hogy mit akarnak és a mint ezek minden válasz nélkül hozzáláttak, hogy házmotozáshoz fogjanak, dörgő hangon így kiáltott:

— Vissza innen! Jaj annak, ki akaratom ellenére átlépi házam küszöbét!

Hieram daczolt! Ekkor izmos kezekkel megragadta őt a vén ember és egy domb felé hajította.

Azután fenyegetőleg megemelte fegyverét Kirbyre.

Még ugyanazon éjjel elfogták Bórharisnyát. Mikor a rendőrök közeledtek, a czölöpház lángokban állott és Bórharisnya gondolataiba elmélyedve, ült előtte.

— Mit akartok tőlem, szolt a rendőrökhöz, én vén, fáradt és összetörődött vagyok és ti hatan akartok reám rohanni, hatan egy ellenében? Szégyeljétek magatokat, gyávák! Nem az erőnek engedek, önkényt akarlak követni benneteket!

A törvényszéki terem zsufolásig tele volt.

Bórharisnyát elővezették.

— Bűnösnek érzed-e magad a Hieram elleni támadásban? kérdé tőle a biró ünnepélyesen.

— Nem!

— Mond el, mint történt a dolog! parancsolá Temple.

A maga egyszerű modorában mondott el mindent.

— Tehát ön megtiltotta Hieramnak, hogy belépjen?

— Igen, de ő daczolt velem.

A törvényszék kimondta a „nem bűnös“ szót.

Most következett a második vád.

— Bűnösnek vallja-e magát abban, hogy Kitty-re lőtt?

— Nem — mert ha megtettem volna, már nem állana itt.

Ez esetben elítéltetett egy havi fogságra, vagy kétszáz dollár pénzbírságra. Az ítéletet hangosan felolvasták.

— Nem megyek a börtönbe, kiáltott Bórharisnya. Én az erdőbe tartozom, ott van az én hazám, nem tudok más levegőt szivni. Bocsássatok szabadon, vadászattal lefizetem majd a pénzbírságot.

Temple a kötelesség és vonzalom közt küzdött

— Vezessétek el, szolt végre tompa hangon.

Az igazságszeretet győzedelmeskedett benne.
Megadással követte Börharisnya az örököt.

* * *

Másnap reggel a bíró kétszáz dollárt nyújtott át leányának.

— Vidd el életmentődnek, hadd fizesse le pénzbüntetését. Isten tudja, mily nagyon nehezemre esett az agg ember elítélése.

Börharisnya fájdalmas mosolylyal utasította vissza a pénzt.

— Nincs rá szükségem, kisasszony, így szólt, már én megcsináltam magamnak az utat a szabadulásra.

Ezzel egy átfűrészelt darabot mutatott neki a falban.

Megkopogtatták! Az átfűrészelt gerendát félretölték. Börharisnya keresztül furakodott a nyíláson és sietve ugrott fel a kívül várakozó kocsira, melyen Edwárd volt az álruhába öltözött kocsis.

Másnap reggel Erzsébet lőszereket vásárolt és elment velük Börharisnyához, miután ezt megígérte.

Mikor a megjelölt helyre ért, csak Chingachgookot találta ott, ki a földön összekuporodva fekiült és gyászdalokat énekelt.

— Apáim szólítanak, hozzájuk megyek, kiáltott Erzsébet felé, amint az hozzá belépett. Már csak sasomat hagyom itt.

— Ön Edwardsról beszél, szólt Erzsébet érdeklődéssel, ó mondja meg, kérem, ki ő?

— Ameddig szemed ellát, köröskörül, ameddig a gyorslábu özike bejárja ez ős erdőket, minden, minden az övé, szólt az öreg sugárzó szemmel a leányhoz.

— Ég az erdő! hangzék hirtelen a bokrok közül. Hol vagy Chingachgook?

Hirtelen megjelent Edwards.

— Mentsd meg a leányt! kiáltott Chingachgook.
Én már vén vagyok és szívesen halok meg.

Edward megragadta Erzsébetet, s a következő perczben már lángtenger környezi őket.

— Nem lehet, szólt lihegő kebellem, veszve vagyunk.

A végzetes perczben Bórharisnya közeledik.

— Ments meg bennünket, kiált Edward.

Borzasztó módon összeégve, odarohan az öreg, vállain viszi el a vén mohikánt, míg Edwards és Erzsébet utat igyekszik törni magának a lángokon keresztül. Bórharisnya vezetése alatt szerencsésen megmenekülnek.

Erzsébet a lehető legőszintébb szavakban igyekszik háláját kifejezni a napbarnította aggnak és azután sietve megy atyjához, hogy megnyugtassa őt.

Edwards hazakisérte Erzsébetet, s mikor a kapuban elbucsuzott tőle, egyszersmind azt is megígérte neki, hogy holnap ismét eljő és felfedi kilétét. Azután visszatért a haldokló Chingachgookhoz, ki, komor gyászdalokat énekelve, egy fatörzshöz támaszkodott.

Mikor meglátta Edwardsot, suttogva szólt hozzá:

— Isten veled, barátom! Apáim várnak rám és Unkas fiam int nekem, látjátok őt? Hivja atyját, a nagy kigyót. Jövök — jövök.

Kitárta karjait és — meghalt.

— Vége! szólt Bórharisnya felzokogva. Öreg barátom, Isten veled, követlek én is nemsókára.

Másnap Edwards így szólt Temple biróhoz:

— Miután szeretem az ön leányát és nagyon szeretném őt feleségül venni, kötelességemnek tartom felvilágosítani önt származásom felől. Emlékszik ön még az „Effingham“ névre?

— Effingham? szólta Temple izgatott hangon; ki egykor oly gazdag és híres volt és kit a vadak bátorságáért Tüzevőnek neveztek? Igen, azt ismerem; e derék ember fia egykor átadta nekem vagyonát, és ki ön, fiatal ember? szólta feszült figyelemmel.

— E férfit unokája vagyok!

— Ugy szívből üdvözlöm, ujjongott Temple. Tudtam én, hogy az Effingham név nem halt ki teljesen és azért vagyonom felét végrendeletileg e név jelenlegi viselőjére irtam, miután ennyivel tartozom nemes atyádnak. Te Erzsébetemet nőül akarod venni. Kire bizhatnám kincsemet szívesebben, mint reád? Im legyen a tied, fiam.

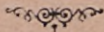
Ezzel behívta a piruló leányt és átadta őt az ifjúnak, ki boldogan karjaiba zárta őt.

— Most el kell válnom tőletek, isten veletek, szólta hirtelen egy remegő hang; s Bórharisnyát látták maguk előtt.

— Nem úgy, öreg barátom, te életmentőm, szólta Erzsébet. Te velünk maradsz.

— Nem lehet, felelt Bórharisnya meghatottan, engem ellenállhatlanul vonz az erdő. Isten veletek — legyetek boldogok.

Még egyszer visszafordult s köszönt, s azután eltűnt a rengeteg erdőben.

A V a d f o g ó.

ELSŐ FEJEZET.

Az 1803-ik év őszén, fáradtan és kimerülve haladt előre egy kocsikaraván a La Plata tónál. Különféle házi állatok, juhok, tehenek és ökrök kísérték a karavánt. Erőtéljes férfiak komoly tekintettel haladtak a házi berendezéssel megrakott kocsik mellett.

Kivándorlók voltak, kiket a lét kérdése birt arra, hogy megváltoztassák lakhelyüket.

Ötvenéves, erős testalkatu férfiú volt a csapat vezetője és fiai, kik mellette haladtak, rendkívüli módon hasonlítottak hozzá.

A kivándorlók között volt egy asszony is, ki anyja lehetett a kivándorlók nagy részének. Egy bájos leányka, rendkívül finom arcvonásokkal, már rangja után ítélve sem igen tartozhatott a társaság többi részéhez.

A kocsikat mind elfoglalták az utazók, csak mint már az imént is említettük, néhány erőteljes férfiú haladt a kocsik mellett. Az egyik kocsi oly erősen volt betakarva, hogy tartalmából semmitsem lehetett látni.

Este lőn. Biborfényben szállt alá a nap, midőn a társaság egyszerre egy fán guggoló férfit pillantott meg. Nagyon vén ember volt, de vonásai még most is erélyről és elhatározottságról tanuskodtak.

— Nagyon szeretnénk, szólt a csapat vezére, ha éjjelre valami menedéket szerezne a számunkra.

Az agg intett és kicsiny, barátságos fekvésü magaslatra vezette az utazókat, a hol a fáradt vándorok mohból és száraz falevelekből, mihamar fekhelyeket készítettek maguknak.

Ezalatt a vezér és kísérője, ki nagyon ravasz embernek látszott, odaléptek a titokzatos kocsihoz és halkán suttogva, ott foglalatostkodtak körülte. Lopva kiürítették tartalmát, melyet egy láthatlan sátorba gondosan elrejtettek.

Az öreg ember, ki ide vezette az utazókat, a távolból követte még mindig éles szemével e két embert rejtélyes munkája közben és most a sátort akarta kifürkészni.

— Vissza innen, rivalt rá az ellenszenves külsejű férfit.

Vacsoráztak, miközben a vén sivataglakó elmondta a kivándorlóknak, hogy ő Vadfogó és hogy sohasem tartózkodik hosszabb ideig egyetlen helyen sem. De mikor megkérdezte az utazókat, hogy hol van utazásuk célja, nem igen nyert felvilágosítást.

A vacsora után az öreg bucsuzás nélkül eltávozott. Gondolkozva leült az éj sötétjében egy fatörzsre, midőn könnyü léptek zaja felijesztette. Feltekintett s előtte állott a szép leány, kit a kivándorlók között megismert és vele volt egy ifju, kit Hower Pál gyanánt mutattak be az öregnek. A leányt Wade Ellennek hívták.

— Mit szól majd az ön atyja, ha észreveszi távollétét? szólt Vadfogó a szép leányhoz.

— Kicsoda? kérdé a leány megvető hangon, atyám? Ön talán azt hiszi, hogy csapatunk vezére az én atyám?

A leány megvető arczkifejezéssel elfordult. De társa, ki az agg sivataglakónak szinte mint vadfogó mutatta be magát, azonnal kezét fogott vele.

E perczben Hektor, Vadfogó kutyája, haragosan ugatott.

Tompa zaj hallatszott.

— Bivaly! kiált Pál megrémülve, meneküljünk.

— Ön téved, szólt a puszták vén lakója, ezek sioux-indiánusok. A menekülésre már nincs idő, rejtőzzenek el gyorsan a fübe.

Lehajoltak, az ember magasságnyi fü összecsapódott fejük felett, de egy hiuz szem máris felfedezte őket. Az ifju érezte, a mint egy izmos kar megragadja és megkötözi, szintugy Ellent és az öreget.

— Ki engedte meg nektek, hogy itt vadászszatok? dörgött a főnök a megkötözött alakok felé.

— Igaz jogunk, felelt az öreg.

— Kik a vándorok, kik ott fenn éjjeli tanyát ütöttek? szólt a főnök s fürkészsve tekintett körül. Gazdag nép?

Az öreg boszusan hallgatott.

— Én Mathoree, a nagy főnök, majd hatalmamba keritem őket, szólt a rézbőrü gunyos kaczajjal.

Ovatosan, macskához hasonló léptekkel, a kívándorlók tanyájába osont, melyet előbb körül vétetett emberei által és szemlét tartott.

Előszörre is elszabadította az állatokat és behajtotta az erdőbe és a kapzsi siouxok üvöltve követték azokat.

De Vadfogó, ki kiszabadította magát kötelékeiből, szabadon boesájtotta az indiánusok lovait; az örök, kik a tanyát körülfogták, utánuk rohantak.

A foglyok megszabadultak hát ily módon.

De most más oldalról repültek a golyók.

— Aha! Ismael! A mi kivándorló csapatunk vezére lő, szólt Pál fénylő szemekkel, siouxoknak tart bennünket.

Vadfogó a tanyára ment, hogy őt felvilágosítsa.

— No megállj, te ravasz ficzkó, kiáltott Ismael fenyegető hangon. Remekül elárultál bennünket az ellenségnek!

— Tévedsz! kiáltott az öreg felháborodással, engemet is elfogtak.

— Ez egyszer még hiszek neked, vén Vadfogó. Jer velem a tanyára. Talán most már zavartalanul alhatunk.

Nyugalomra tértek.

MÁSODIK FEJEZET.

Másnap reggel Ellen ismét nagyon korán talpon volt. Bebarangolta a környéket. Utközben találkozott dr. Battiusal, ki természetbuvár volt és ki gyűjtési dühében a karavánhoz csatlakozott. Utközben már nem egy ritka leletre akadt. Ismael volt kincseinek őrzője.

Battius most tért vissza két napi felfedező utjáról.

Mikor hallotta, hogy a siouxok a tanyán jártak, keserves jajgatásba tört ki, mert gyűjteményét féltette.

Hangos jajveszékelése felébresztette az alvókat és a vén Ismael haragos szemekkel nézte most a napfénynél vagyonának pusztítását.

— Átkozott föld ez itt! kiáltott haraggal fiaihoz. Még nagyon sok bajunk lesz majd ez ördögös siouxokkal. Fel, Vadfogó, régi benszülött sivataglakó, kiáltott az öreg felé, most mutasd meg, mit tudsz és tanácsolj

nekünk, mint védekezhetnénk legjobban e gazemberek ellen?

— Nagyon rossz helyet választottatok e célra, felelt Vadfogó, tudnék én ennél jobbat, de akkor négy mérföldnyire követnetek kellene engem.

— Előre: szólt Ismael megkönnyebbülten.

A kivándorlók gyorsan elindultak. Ismael nagy óvatossággal vezette a menetet és mikor valamennyit biztonságban elindította már, ő maga visszatért félelmes társával, ki nevének testvérbátyja volt, hogy megrakja a titokzatos kocsit, az elrejtett sátor tartalmával.

Vadfogó megint messziről leleselkedett. Mikor látta, mint oldják fel ketten a sátor takaróit és eltakarják ezekkel a kocsit, észrevétlenül közeledett.

Ismael sógora akkor hirtelen feltekintett és meglátta őt.

— Ez határozottan nem jóban töri a fejét, szólt suttogva Ismaelhez.

Ismael már is dühösen hozzáfogott, hogy orozva agyonüsse az öreget, de sógora meggátolta őt e tetében.

— Miért leleskedik folyton reánk? Az a szándéka, hogy eláruljon bennünket? kérdé dühösen a sivatag lakójától.

— Én csak Istennel érintkezem, volt a komoly válasz és az lát mindent.

A férfiak gondolkozva mentek el.

Nemsokára Howe Pál csatlakozott az öreghez. Kedélyesen társalgott a két vadász egymással. Vadfogó sokat elmondott fiatal társának az ő nagyon mozgalmas multjából.

HARMADIK FEJEZET.

Egy magános, rejtett helyén a sivatagnak telepedtek le kivándorlóink. Sziklás föld volt ez, melyet sűrű erdő környezett. Az egyik sziklacsucson hófehér, kicsiny sátrat készítettek.

Már jó idő telt el a ciouxok támadása óta és Ismael, félelmes sógora Abiram, még mindig azon tanakodtak, mint juthatnának az ellopott marhákhoz.

Épen most is arról beszéltek, midőn Izmael hirtelen odaszólt Wade Ellennek, ki egy szikla magaslaton ült, nem közeleg e veszély.

Ellen úgy tett, mintha nem hallotta volna — és hirtelen eltűnt.

— Ellen! dörgött Ismael a dühtől remegő hangon, mit jelentsen ez? azonnal felelj. Nem szól! Ő áruló kiáltott Ismael dühösen s ezért meg kell lakolnia.

Egy golyó süvöltött a légben, aggódo kiáltás halatszott a sziklacsúcsról és Ellen remegve rohan a sátorba.

Megsebesült? Nem tudták mindjárt.

A vén Ismael fiai haragosan zugolódtak atyjuknak e megvetésre méltó tette miatt.

Különösen Aza, a legidősebb, heves módon felelősségre vonta az öreget.

Ismael dühösen ajtót mutatott neki.

E perczben azonban mindnyájuk tekintetét egy különös jelenség vonta magára.

A sátor közepén tündéri alak állott, mely csodálatosan szép volt. Kezét szívére téve, oly szókat suttogott, melyeket ugyan nem értett meg senki, de arczának élénk kifejezése elárulta, hogy valamiért könyörög.

A kivándorlók csodálkozva néztek reá, midőn Ellen sértetlenül, de aggóató arczzal belépett.

Most már kitalálták mindannyian, hogy mit jelentett a titokzatosan eltakart kocsi. A bájos leány volt abban elrejtve és Ellen kiszabadította, a miért Ismael agyon akarta löni.

— Tehát nőkkal kereskedtek, ti nyomorultak! kiáltott Aza, atyja és Abiram felé. Ti lélekkufárok!

— Törődj a magad dolgával, te haszontalan tacszó és a dollárokkal, szőlt Abiram, melyet a kormány a te személyed és családod fejekre kitűzött.

Erős ütés érte a nagybácsi arcát.

— Ugy ám, ficzkó, kiáltott Ismael, majd a kezem közé kerülsz te még. Majd megboszullak téged is, Abiram. Külőnben neked is azt tanácsolom, hogy őrizkedjél másodszor meggyalázni családomat. Bár meg nem történtté tehetnék sok olyat, a mit a te óhajodra követtem el — és most békesség legyen, értitek?

Parancsolólag intett és Aza, ki természeténél fogva kissé közőmbös volt, abba hagyta a veszekedést. De nem úgy Abiram, ki bár külsőleg nyugodtnak látszott, szivében boszúterveken törte eszt. Hallgatagon távozott el és a többiek is külfőféle irányban széledtek el.

Izmael egy keskeny szoroson keresztül felmászott a hegyek közé, hogy megnézze, nem lát-e indiánusokat. Mikor semmi gyanusat nem látott, még magasabbra mászott fel egészen a legvégső hegycsucsra, hol az egész család részére kunyhók voltak felállítva.

E magaslaton némileg biztosítva voltak az indiánusok támadásai ellen, így hát Ismael itt hagyta nejét és gyermekeit s azt mondta nekik, hogy ő élelmi szerek beszerzése végett megy el. Lenn két kis csapatot

szervezett, melyek közül az egyik otthon maradt őrségül, a másik meg őt fogja követni.

Azát és Azirát elvitte magával, mert attól félt, hogy távollétében viszálnak. Most pedig bivaly-vadászatra indultak, mert a háznak már szüksége volt husra.

Ezalatt Battius dr., Hower Pál és a Vadfogó kedélyesen társalogva ültek együtt és ettek.

Hirtelen egy katonás tartásu, fiatal ember lépett hozzájuk. Vadásznak volt öltözve.

Udvariasan üdvözölte a férfiakat és felszólításukra, minden habozás nélkül részt vett étkezésükben. Azután előmutatott nekik egy irományt, melyből Pál hangosan felolvasta Middleton Dunkán Unkásnak, századossá való kineveztetését.

Vadfogó feszülten figyelt.

— Mi van ott irva, ifju uram? így kiáltott. Unkas—Unkas? és mintegy álmódzva végig simította homlokát.

— Unkásnak hívnak, felelt az ifju. Egy született törzsfőnöknek a neve ez, mely nevet családunk büszkén viseli, emlékére egy fontos szolgálatnak, melyet egy indiánus harcos tett nekünk.

— Unkas, suttogta Vadfogó és még mindig álmódni látszott. Ifju, hogy hívták atyádat? szólt hirtelen s meghatottan felugrott.

— Atyám tiszt volt és én az ő nevét viselem. A forradalom alatt szolgált. Nagybátyámat, anyám testvérbátyját, Dunkán Unkas Hajwardnak hívták. Atyját ugyanígy hívták, de az Unkas melléknév nélkül; őt és nagyanyámat egy Unkás nevű főnök mentette ki nagy életveszélyből.

— Ő az! Ő az! kiáltott az öreg ember remegő hangon. Keble zihált és mintegy átszellemülve tekintett maga elé: rég eltűnt emlékek vonultak el képzeletében.

— Az ő szeme ez, rá ismerek; az, kit ön Dunkánnak nevezett, az Unkas melléknév nélkül, él-e még? szólt remegő hangon.

— Boldogsága tetőpontján halt meg, mindenkit boldogítva, a ki közelébe jutott.

— Beszélt valamit Unkásról?

— Igen.

— Mondj hát el egyet-mást, a mit tőle megtudtál.

— Véres kalandok voltak azok, melyeket e nagy hős átélt.

— Beszélj el, szólt Howe Pál érdekléssel, ilyet nagyon szeretek hallani. Nagyatyád tényleg barátjának nevezte Unkást, a szegény, mezitelen harczost?

— Természetesen, de különben is legjobb bizonyítékát ennek abban láthatja, hogy e nevet átszarmaztatta családjára.

— Tisztelte őt, a gyors szarvasnak nevezte.

— Unkást és atyját, a nagy kigyót, a példás tulajdonságu lények mintájának nevezte.

— Igen, ők hősök voltak, de — mit tudsz még, hogy hívták nagyanyádat?

— Alicenak.

— Igen, Alicenak hívták, szólt az agg könyes szemekkel; s úgy látszott, mintha lelki szemei előtt megjelennék a fiatal, bájos női alak, Munro leánya.

— Még egy Delewarról, egy fehérről, kit Utmutatónak neveztek, nagyon sokat meséltek nagyszüleim.

— Könnyelmű, gaz ficzkó volt ugy-e, szólt remegő ajkakkal és elfordította fejét.

— Nem ugy öreg, szólt Dunkan elutasítólag. Ez az Utmutató ritka ember lehetett, egyszerű, igénytelen és mégis nagylelkű, hős és önfeláldozó.

A vén Vadfogó megrázkódott, szemei könybe borultak és nyugtalanul fel s alá járva, tompa hangon szólt:

— Nem felejtették hát el a vén Vasevőt?

— Ellenkezőleg, még az ő nevét is büszkeséggel származtatták át családunk néhány tagjára.

Az öreg lehajolt kutyájához:

— Hektor! szólt ujjongva, Hektor, felvették az én nevemet.

— Mert tudjátok meg, én vagyok az! így szólt és rég visszafojtott érzelmei erőt vettek rajta és az emlékezésnek vágyó könnyecskéi gördültek végig orczáin, hófehér szakállába; hangosan zokogott.

Mindannyian mélyen meghatva hallgattak. Azután következett az öröm vihara-, mindenki az öreg köré tolongott, ki fájdalomosan simogatta az ifju fekete fűrteit.

Egyszerre csak Pál véletlenségből lerántotta a doktor parókáját, a mi a komoly, érzékeny hangulatot egy kissé megzavarta.

— Azt hittük, hogy már meghaltál, szólt az ifju, Vadfogóhoz fordulva s lopva még egy könnyecsept törült ki szemeiből. De miért élsz vén napjaidra oly elhagyatva az erdőben?

— Az erdő az én otthonom, az erdőben akarok meghalni; de te, mi hozott téged ide? kérde Vadfogó, kíváncsian nézve az ifjut.

— Magánügy.

— Mond el nekünk, szólt Vadfogó.

A többiek is csatlakoztak kívánságához, letelepedtek a földre és az ifju beszélni kezdett, míg Vadfogó, a doktor és Pál feszült figyelemmel hallgatták.

NEGYEDIK FEJEZET.

Ezalatt Izmael jól megrakodva tért haza.

— A siouxoknak sehol sem látni nyomát, szólt örömmel nejéhez, most már szabadon vehetünk lélegzetet.

— Csak ne bizd el magad nagyon, szólt Abiram. Ki tudja minő hirt hoz majd Aza.

— Valjon hol marad a fiu oly soká, szólt az anya. Vacsorája egészen meghül.

— Talán elfogták a tetonok, dörmögött Abiram.

Izmael haragos tekintetet vetett reá és kiment, a többiek is visszavonultak. De Esther, Aza anyja, nem talált nyugtot. Nagyon aggódott fia miatt.

Ekkor léptek közeledtek — de nem, nem ő volt az, Battius dr. lépett be.

Miután látta, hogy Esther oly nyugtalan és nem tud aludni, csillapító italt készített neki.

Hosszas rábeszélés után az asszony végre bevette és az rövid idő mulva hatott is.

— Pszt! alszik. E szavakkal a doktor halkan és óvatosan a fensikra ment.

Hirtelen ott állt mellette Ellen.

— Az Istenért Ellen, el ne árulj, szólt sietve. Beszélnem kell a fiatal hölgygyel, kit Abiram és atyád elrejtve tart a sátorban, levelet kell neki átadnom.

Halkan beléptek mindketten a titokteljes kunyhóba.

Másnap Abner, Aza testvérbátyja, keresésére indult testvérének.

— Tulajdonképen az egész családnak el kellene mennie, szólott Battius doktor.

— Igaz, szólott az anya, én magam fogom őt kiszabadítani a rézbőrűek fogságából, ki követ?

A fiuk mind elhatározták, hogy vele mennek.

— Ha ti mind elmentek, nekünk kell itt maradnunk a tanya őrizetére, szólott Izmael aggódva. Abiram itt akart maradni, de Izmael kívánságára ő is keresni ment Azát.

Battius doktorra bizták a tanya parancsnokságát, de ő visszautasította azt és így Ellen lett ez állásra kiszemelve.

Mintán a tanyán rendben volt minden, a társaság elindult. Esther hőiesen haladt előre és a többiek bátran követték.

Abiramnak, ki legjobban ismerte az utakat, akarata ellenére vezetőnek kellett lennie.

A tanyát már régen elhagyták és még mindig nem akadtak Aza nyomára.

Izmael haraggal eltelve kiáltott:

— Abiram, te ámitasz bennünket, mert haragszol fiamra, itt talán bivalyok tanyáztak, de indiánusoknak, kik esetleg fogva tartják fiunkat, még nyoma sem látszik.

Utánam gyermekeim, szólott az anya felegyenesedve, majd én vezetek titeket. Az anyának majd csak sikerül, hogy gyermeke nyomára akadjon.

Battius doktor már nagyon kimerült és a magas fübe ülve, elmaradt a csapattól.

— Nagyon fáradt vagyok, nem tudok tovább menni, isten veletek így szólott és visszament a tanyához.

Kis idő múlva hatalmas őzbak ugrott el a vándorok mellett. Két kutya, szélsébséggel, nyomon követte; a két nemes állat sebes futásban üldözte a vadat.

— Vadászok vannak a közelben, kiáltott Esther.

A két kutya közül az ifjabbik hirtelen megállott, szimatolni kezdett és más irányban haladt. A másik követte őt. Egy sűrű bozót körül szaglástak és panaszosan vonítottak.

— Le a fenevadakkal, kiáltott Abiram, biztosan a vén árulónak, Vadfogónak képezik tulajdonát.

— Szégyeld magad, kiáltott Ismael és folytatni akarta utját. De Esther, kit az anyai szeretet éleslátása borzalmas sejtelemmel töltött el, határozottan óhajtotta, hogy a kutyák után haladjanak.

— Ha! kiáltott hirtelen megrémülve, midőn közel ért a kutyákhoz. Itt friss vérnyomok vannak:

— Ezek egy bivalytól erednek, kiáltott Ismael, ez kétségbe sem vonható.

— Itt az állat csak vérzett, de odaát, ama dombon, melyet a ragadozó madarak körülkeringenek, ott puszult el.

— Még él, kiáltott Abner, különben a ragadozók már hatalmukba kerítették volna a zsákmányt.

Mindenesetre ragadozó állat, forduljunk meg, kiáltott Abiram.

Esther halálbátorsággal teli tekintetet vetett reá.

— Kergessétek tovább a kutyákat, a nyom után, kiáltott harsányan.

Ugy is tettek.

A sűrűségnél a kutyák remegve hátráltak. Abner erőszakkal kergette őket be.

Nem sokára velőtrázó vonítást hallattak a kutyák.

Esther utánuk akart menni, halálsápadt volt, de fiai visszatartották.

— Nem, anyám, nem te, mi fogunk bemenni.

Hősiesen haladtak előre, míg a ragadozó madarak vad szárnycsattogással repkedtek körültek.

Égő szemekkel néz anyjuk utánok. Halálos aggodalom vesz erőt a várakozókon. Kis idő telik el s a bokrokban is halálos csend uralkodik.

Ekkor — kit hoznak?

— Fiam! s velőtrázóan hangzik a megkinzott anyai sziv panaszos kiáltása a légben. Lábai előtt fekszik a viaszksárga Aza.

— Megölték, az tisztán látható és mintegy önkivületben, maga elé tekint.

És Ismael? tompa hallgatás vett rajta erőt és ő is örülként mered az előtte fekvő sápadt arcba; arczának erős izmai görcsösen eltorzultak. De szemeit nem boritják könnyek.

— A siouxk! szólt rekedt hangon. Jaj nektek, ti gazok! így kiáltott és hangja most borzasztó erőt nyer. Jaj nektek, mert ezt visszafizetem.

Most megvizsgálta a holttestet.

Esther vad tekintettel kísérte minden mozdulatát.

— Itt! kiált hirtelen és ő maga vont a halott kabátjából a golyót.

— Vadfogó! dörmögött Izmael, itt van bevésve az ő jele, két kicsiny kereszt.

Különféle kicsiny sérülések, melyet ott találtak Aza nagy vállsebe mellett, erős küzdelem mellett tanuskodtak, melyet ez személyesen vivhatott a gyilkossal.

— Egyformán hős volt ő életében és a halálban! Fel hát, temessük el őt, szólt Ismael komoran.

Ünnepélyes menetben haladtak most; elől vitték a testvérek a faágakból összerakott hordágyon a holttestet, míg végre egy, a sirnak megfelelő helyre akadtak.

Komoly némasággal temették el Azát.

A testvérek meghatottan hintettek friss faleveleket a sírdombra.

Még egy utolsó, hosszú bucsupillantást vetett Ismael első szülöttének sirjára, azután megragadta Esther kezét és kiegyenesedve így szólt:

— Hősnek neveltük őt és hozzá hasonló ifju kevés volt Amerika földjén.

Szerettük őt, első szülött fiunkat, mint a hogy ritkán szeretnek gyermeket. Most eltemettük. Meg kell hajolnunk Isten akarata előtt. Jer most, hitvesem, hagyjuk pihenni gyermekünket.

Lassan, de szilárd léptekkel követte őt a hőslelkű asszony.

A föld már bitorfényt kezdett ölni magára, hajnalodott. Kis idő múlva a ködburkolaton keresztül már fényleni kezdett a szikla csuca, melyen Izmael felépítette erődjét.

Az utazók lőttek egyet, hogy az otthonlevőknek értesükre adják érkezésüket.

De nem hallatszott válasz jelzés.

Még egyszer lőttek mindannyian, mintegy vezényszóra. De nem kaptak választ, csak a szél süvöltött panaszosan a sziklacsúcs felett és magasra emelte a hófehér sátrat a levegőbe.

— Nagy Isten, a gyermekek! kiáltott Esther. Itt a siouxk tanyáztak.

Izmael orditva rohant a sziklacsucra.

ÖTÖDIK FEJEZET.

Hogy elbeszélésünk fonalát követhessük, még egyszer vissza kell térnünk, az eseményekre, melyek otthon azalatt lejátszódtak, míg Izmael elvonult csapatával.

Ellen azzal volt elfoglalva, hogy Esther legkisebb gyermekeit szórakoztassa és türelemre bírja azokat. Egyszerre csak négy férfi közeledik a sziklacsucshoz.

Ellen ijedten tekintett fel, de a mint pontosan téjékozódott, azonnal vissza nyerte lélekjelenlétét, töltött fegyvereket nyomott Hettynek és még több testvéreinek kezébe és a kicsinyeket is elhelyezte, mintegy támadásra készen.

Ő maga is azonnal felvegyverkezett. Egy férfiü közeledett a hőslelkü leányhoz és azt a benyomást gyakorolta, mintha alkudozni akarna.

Hetty löni akart.

— Vissza innen! kiáltott Ellen, ki Battius doktorra ismert a hirnökben.

— A törvény nevében adjátok meg magatokat, kiáltott a doktor a leány felé és semmi bajotok sem lesz.

— Soha! kiált Ellen daczosan.

Howe Pál, ki ezalatt szinte közelebb jött, rábeszélni igyekezett őt.

— El innen! kiáltott Ellen. Tényleg hűtlennek tartanátok?

— Ellen, hiszen mi csak egy csalót akarunk leálczázni, Abiramot. Te derék leány, nem akarsz segítségünkre lenni, hogy diadalra jutassuk az igazságot és meggátoljuk a bünt!

— Istenem, kiáltott a leány magával küzdve. Mit tegyek? Nem, nem bocsájthatlak be benneteket, szólt végre

határozott hangon, én vagyok az erőd parancsnoka és meg kell azt védenem.

Most a fiatal tiszt, Unkas Middleton és Vadfogó is közeledett.

— Nincs veszteni való időnk, kiáltott a tiszt és szakértő szemmel kimérte a távolságot a földtől egészen a sziklacsucsig.

— Helyesen, szólt a vén Vadfogó és figyelmesen követte merész tekintetét. A vén Ismael minden perczen itt lehet.

— Előre, én meg merem tenni az ugrást, és ügyesen, mint a zerge, felugrott az első sánczig.

Ellen felemelte fegyverét.

— Vissza! így kiáltott, különben veszve vagy!

E perczen ugyanaz a fénylő alak jelent meg a sziklacsucson, mely egy nappal előbb is mutatkozott.

— Inez! kiáltott az ifju Middleton Unkas.

— Mindenre a mi szent, kérek, ne tovább, szólt a nő könyörgő hangon. A halál torkába futsz, kedvesem.

Kérőleg tárta ki karjait a fiatal, nagyon merész tiszt felé.

— Ennyém vagy, szólt ez elragadtatással, enyém vagy s meg kell mentenem téged, még ha életembe kerülne is!

Most Phöbe, Izmaelnek egyik leánya, kit a jelenés eleinte megvakított, célba vette Middleont.

Inez felsikoltva a sátorba rohant és Ellen is követte őt.

Ezalatt, míg mindez történt, Hove Pál és Battius doktor mind előbbre haladtak.

Csak a vén Vadfogó marad leshelyén, a szikla alján.

Ezalatt Izmael fiatal gyermekei bátor kitartásra ösztönözték egymást, míg Ellen és Inez benn maradtak a sátorban. Hetty fenyegetőleg irányította fegyverének csövét a sánczra, hol Middleton állott és Phöbe, az ifjabbik, Pált szemelte ki czéltáblául.

— Maradjatok a sziklafal mögött, dörgött Vadfogó. Most, Unkas, ugorj fel, sietve, sikerülnie kell az ugrásnak! Bravo! Most Battius, balra át! Hurráh! A gyermekeknek itt fenn sok oldalról kell majd védekezniök.

— Nini, most rám czéloznak! se baj, az én ősz fejem már sokszor látta magára irányítva a puska csövét, nem egy golyó süvöltött már el mellette. Szomoruan mosolygott.

— Battius, ez volt aztán az ugrás, szólt a természet-buvárhoz, ki egy magas csucsra emelkedett ugyanabban a perczben, midőn Hetty golyója majdnem horzsolta.

De Battius e perczben távolról sem tartotta szem előtt a hadi eselt, hanem egy ritka növény után mászott, mely a természet e barátjával elfeledtetett minden más tervet. Ekkor puskaropogás hallatszik a szikláról és sűrű porfelhő száll fel. De Battius meghajólva, sértetlenül áll, míg szemei fénylenek és a kezében levő növényt nézi.

Im, holla! Utána igyekszik Pál is, behatol a sziklarepedésbe és magasra felugrik Battius hátán, egyenesen be az erődbe. A többiek is követik a merész példát. A leányokat lefegyverzik és bevették a várat, anélkül, hogy az egyetlen emberéletbe került volna. Vadfogó is feljött ezalatt a többiekhez.

De most legfőbb ideje annak, hogy elmondjam ifju olvasóimnak, a mit Middleton már elmondott Vadfogó-

nak, Pálnak és a doktornak az erdőben és hogy mi okozta a várnak ezt a rohamos bevételét.

Inez neje volt Middletonnak és Louisinában laktak. A fiatal asszonnak egy távoli rokona, ki nagyon szerette volna a magáévá tenni annak nagy vagyonát, elraboltatta a nőt.

Abiram volt az a gonosz ember, ki nagy jutalom díjért e tette vállalkozott és ő vitte a szegény Inezt a vadonba. Ellen, ki a titokzatos kocsiiban felfedezte a szerencsétlen nőt, megajándékozta bizalmával Battiust is és így ő utbaigazítást adhatott a fiatal Middletonnak, mikor megtudta hogy miért tartózkodik itt.

Hogy mily hatást szült ez és mint sikerült a bátor férfiaknak Vadfogóval együtt bevenni Izmael erődítvényeit, ki sógorának rábeszélése folytán szintén segédkezett Inez elrejtésében, azt az imént láttuk.

— Ugy Inez, szólt most Unkás, a fiatal tiszt, nejéhez, mikor azt a sátorból kiemelte, most mutasd meg, hogy katonának vagy a felesége! Akarsz-e most engem a sivatag veszélyein keresztül követni?

— Még kérdezheted, szólt Inez lelkesedéssel.

Gyorsan elkészültek az utra, mert nem volt vesztegetni való idejük. Rábeszélések és fenyegetések után, rábírták a gyermekeket, hogy nyugodtan viseljék magukat.

— Készen vagyok, kiáltott Inez, ki sietve összeszedte a legszükségesebbeket, de hol van Ellen, a kinek megmenekülésemet köszönhetem! nélküle nem megyek.

— Gyorsan, Ellen! szólt Vadfogó a közeledő leányhoz, sietve kövesd a többieket.

— Soha! szólt Ellen és könnyes szemekkel megszorította Inez kezét, kit nagyon megszeretett. Én árva vagyok és Izmael házában neveltek fel és gondoztak

engem. Épen most nem mehetek s nem szabad elmen-
nem tőlük. Ez nagy hálátlanság lenne.

E perczben Hektor hangosan ugatott.

— Sietve végezzenek, kiáltott Vadfogó, Izmael
mindjárt itt lesz. A kutya érzi a veszélyt.

Ekkor Howe Pál szótlánul odaugrott Ellenhez,
megragadta őt és győzelmesen elvitte magával. Most
már hiábavaló volt minden szabadkozása.

Vadfogó a csapatot egy sűrűségbe vezette, mely
ellenkező irányban volt az erőddel.

Már két órája utban voltak midőn Hektor hangos
ugatásra fakadt.

— Ez az a hely, a hol a holttest fekszik, szól
Vadfogó. Ismered-e vén ficzkó?

Middleton mintegy felháborodva fordult el ez
emléktől.

— Lássuk csak, elvan-e már temetve, kiáltott
Howe Pál. Ő és Battius bementek a bokrok közé, meg-
akarták kimélni a hölgyeket a holt Azas látásától.

Mikor visszatértek, Battius hirtelen felkiáltott.

— Ni, egy baziliszka, kiáltott remegve és különös,
tarka fényű golyóra mutatott, mely úgy feküdt ott egy
fa ágai között, mintha odavarázsolták volna.

— Áruló az! kiáltott Vadfogó dühösen, mikor
közelebbről megnézte a golyót. Kém és nem bazi-
liszka, megálljatok csak, majd felélesztem én. A gaz-
ember tettei magát, nem látjátok, hogy a golyónak,
mely látszólag élettelenül fekszik ott, szeme is van?

A szemek áruló módon forogni kezdtek üregeikben.

— Lejössz-e mindjárt, te rezes, kiáltott Vadfogó,
vagy azt akarod, hogy rád lőjjek?

Nem kapott választ.

Lassan, gépiesen, mintha meggondolási időt akarna engedni a ravasz szörnyetegnek, Vadfogó arczához emelte fegyverét.

A szemek mind vadabb fényben lobogtak; de mily csoda, a lenn levők most már tisztán megismerhették a simára megnyirt fejet. Vadfogó lőni akart.

Ekkor hatalmas levélfelhő hullott alá, melylyel a rézbőrű tetőtől talpig eltakarta magát; ugyanabban a perczen óriás, különös módon tarkára tetovált indiánus állott a feszült figyelemmel várakozó csoport előtt.

Rendkívül szép, nemes testalkatu férfi volt.

Vonásai előkelőek voltak. Kellemmel, de mégis erőteljesen hordta fegyverét. Bőrének jegyei még emeltek megjelenésének hősiességét.

— Honnan jön testvérem? kérdé Vadfogó a pawneek nyelvén.

— A hosszú késűek városából, felelt ez röviden.

— És mit szándékozól tenni?

— Párduczokra és siouxkra akarok vadászni.

Jó lenne, ha megnyerhetnénk őt a magunk részére, szólt Vadfogó halkán társaihoz, nehogy valahogy Izmaelhez csatlakozzék.

— Akarsz-e velünk enni? kérdé barátságos hangon az indiánust.

— Bizhatok-e a fehérekben? felelt az indiánus és vizsgálódva tekintett körül.

— Wakhondahra mondom, nézd ősz fejemet, bátran megteheted! szólt Vadfogó.

Az indiánus most bizalmasabb lett és félretolta kissé sisakját.

— A törzsed főnöke nagyon híres ember, igaz az, a mit az ő tetteiről beszélnek?

— Láttad már őt szemtől szembe, a mi „Kősziv“-
ünket?

— Soha!

Pál most pompás lovat vezetett elő.

Vadfogó bámuló tekintettel kiáltott fel:

— Mily nemes állat, ez biztosan egy főnök tulaj-
donát képezi.

— Ha, szólt hirtelen elgondolkozva, talán bizony
te magad vagy Kősziv fia.

Az indiánus nem felelt; ritka ügyességgel felült a
nemes állatra és lépésben járt vele fel s alá.

Vadfogó beszélgetett vele és ott haladt a ló
mellett.

— Fehéreket is szívesen fogadtok sátraitokban?
kérdé a pawnee.

Ez bólintott.

— Tetonokat is fogadtok?

— Soha, a hazug népségeket. Ide nézz, ide, ezzel
rámutatott a skalpokkal teli aggatott nadrágjára a te-
tonokkal így bánunk.

— Ugy ő a siouxkat üldözi, kitaláltam hát. Mi nem
vagyunk siouxk, pawnee, nyujts kezet, legyünk jó
barátok.

— Nézz oda, felelt a pawnee és nyugatra mu-
tatott.

— Az semmi, a levegőből származó gőz.

— Hegycsucs az, felelt a pawnee és azon áll a
fehéreknek a kunyhója. Menj csak, engem nem lehet
oly könnyen megcsalni.

Néhány perczczel később kelet felé látták őt el-
vágatni. Azután eltűnt egy domb mögött.

HATODIK FEJEZET.

Vadfogó fejcsóválva nézett utána.

Kányasereg szállt a légben.

— Bivalyok vannak a közelben, kiáltott az öreg. Ohó! Ilyenformán azt hiszem még több pawneret is találunk majd lesben, kik majd bivalyra vadásznak. Vigyázatok, most vad zsákmányolás lesz majd.

Igaza volt. Már közeledtek prüszkölve és toporzékolva, hosszú sorban a hatalmas bivalyok és összetaposták a magas füvet. Iszonyu port vernek fel, óriási szarvaikkal felássák a földet, tompa ordításuk megreszketeti a levegőt.

Vadfogó feszült figyelemmel kíséri e jelenetet. A leányok megremegnek.

— Hajahaj, most közelednek, el kell készülnünk a fogadtatásukra. Rejtsétek el a leányokat és aztán előre, férfiak, a támadásra, kiált Vadfogó.

A hölgyek elrejtőznek a fűben, a férfiak felfegyverkeznek. Még bizonytalan, mely irányban haladnak az óriási bivalyok.

— Ni, most egyenesen felénk tartanak, kiált Pál. Vadfogó, vigyázz, néhány percz múlva kásává leszünk aprítva mind a hárman.

Az öreg némán áll. Feszült figyelemmel várja a fenevadak új fordulását. Puff! most egy golyó süvölt a légben és a legnagyobb bivaly találva rogy össze. A csorda ijedten hátrál és elszéled a pusztában.

De most bőgve közeleg egy utócsapat és ismét előre készteteti az egész csordát.

Az öreg ember még mindig ott áll, magasra felgyenyedve, s arczán a félelemnek legkisebb nyoma

sem látszik. Karját kinyujtva ismét felüzi a csordát. Pál és Middleton tüzeltek.

A védekezés ismét sikerült, de csak rövid időre s a bivalyok bögve közelednek harmadszor; egy óriás-állat Vadfogóra rohan, az öreg még egyszer megemeli fegyverét, porfelhő száll fel s a bivaly vérében fetreng.

De ni, mi ez? mint egy varázsütésre, úgy hátrál az egész csapat. A szamár, melyet a vándorok magukkal vittek, elbőgte magát és ez üzte el a bivalyokat.

Köszönöm, te derék állat, kiált Pál, ki ismét visszanyerte régi jókedvét; mindannyian szeretettel czírogatják a szürke állatot.

Elmenekültek már az utolsó bivalyok is.

— Hát ez mi? kiált Vadfogó. Két férfi lóháton utánuk vágat, most már többen vannak, mind többen. Middleton szemeivel követi a megjelölt irányt.

— Ezek indiánusok, mondá.

— Igen, szólt Vadfogó, ki még mindig megőrizte sólyomszemét, de ezek nem pawneek, hanem sioux indiánusok.

— Rejtőzzetek el gyorsan.

Mindannyian elbujtak a magas füben, mely összecsapódott fejük felett.

— Most három pártunk van, szólt az öreg Vadfogó. A siouxk, a pawneek, és Izmael csapata. Nagy hasznunkra lenne, ha ezt a három pártot egymásra uszítanánk.

A siouxk közeledtek. Az öreg megvizsgálta fegyverét és így szólt Middletonhoz:

— Ezek Izmaelt üldözik, nézzétek csak, nekem úgy tetszik, mintha a helyet fürkésznék, a hol Aza meghalt.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Csakugyan. Az indiánusok megtalálták az erőszakos tett nyomait és Mathoree, a vezér, Izmael tanyájából kire kedves olvasóim még emlékezni fognak, összehívta a csapatot. Most már egészen ott állottak barátaink mellett.

— Férfiak, akartok-e küzdeni életetekért, és a leányokéért, szóló Vadfogó társaihoz, vagy megkísértenék talán, békés uton alkudozni az indiánusokkal.

Az utóbbira határozták el magukat, miután az ellenség túlhatalomban volt.

— Ugy majd én előre megyek, szóló az öreg határozottan és szilárdul. Azt hiszem, hogy mégis csak én értem legjobban a rézbőrűek fortélyait.

Bátran ment előre és pedig a bokrokon haladt keresztül, nehogy valamikép elárulja társainak hollétét.

Amint a siouxk megpillantották, örömben bőségre fakadtak. Mathoree, a főnök, eléje lovagolt.

— Hol vannak a többiek? kérdé.

— Egyedül jöttem.

— Vedd hát célba azt a bokrot, kiált Mathoree fénylő szemekkel és a helyre mutat, a hol a többiek elrejtöztek.

Vadfogó uralkodott magán a bokor közelében, melyre céloznia kellett volna, szemügyre vett egy száraz faágat. Célozott. Egyetlen kiáltás sem hatolt el hozzá. Hála Istennek, a leányok nem sebesültek meg. A száraz ág robajjal hullott a földre.

A főnök meg volt elégedve.

— Ismered a hosszú késeket? kérdé fürkészve. Ő Izmael csapatát értette.

— Mahtoree, én nem érintkezem csalókkal és lélekkufárokkal.

De ki írja le az általános meglepetést, mikor ugyanabban a perczen közeledni látták Izmaelt és csapatját. Ugyanabban a perczen közeledett Middleton, Pál, az orvos és a leányok is. Mindannyian meglepetve állottak meg.

Vadfogó mihamar megértette a helyzetet. Middleton és társai minden valószínűség szerint közeledni látták Izmaelt és jobbnak látták szövetkezni a siouxokkal, semhogy kiszolgáltassák magukatt és a leányokat Izmael boszujának.

— Látjátok őket, szolt most Vadfogó Mathoreehez fordulva és rámutatott Izmael csapatára, ezek nem a legjobbak a fehérbőrűek közül. Barmaikat elvesztették ugyan. De lőszerük még teménytelen mennyiségben van. Látod, Mahtoree, ott a rét mögött a nap környezte területet? Ott vannak a nagy késűiek birtokai.

Mahtoree szemeiben győzelmes fény lobogott fel. Megszámlálta Izmael csapatjának tagjait.

— Akartok-e hozzánk csatlakozni? kérdé Vadfogót. Akkor hát gyorsan előre a többiekkel, így kiáltott Middletonra és társaira mutatva, a leányok ráülhetnek a mi lovainkra.

A szót mihamar tett követte. Vadfogó értesítette a többieket és mihamar fenn ültek a siouxk lovain. Middleton és Pál elől haladtak, a többiek pedig utánuk.

Battius felült egy számárra. Vadfogó is lovon ült.

Most elindultak és a ravasz rézbőrűek oldalt kanyarodtak, hogy Izmael dühös csapatának első támadását elkerüljék.

De hirtelen ismét kanyarodtak és üvöltve száguldottak ki a szabad mezőre.

Most vad küzdelem vette kezdetét, a golyók ide-

oda repültek, ropogás és recsegés hallatszott és a mi még tetézte a dolgot, hát forgószél keletkezett.

— Most jó lesz, ha felhasználjuk a zavart és elhordjuk magunkat, szolt Vadfogó halkán Middletonhoz.

— Figyelj, majd én jelt adok neked. Ha előszörre hallod vonítani Hektoromat, az annyit jelent majd: készülj! Ha másodsor is vonit, az annyit jelent: El innen!

Most Pált is értesítették a tervről. Ekkor Vadfogó odalovagolt az egyik indiánushoz és a számaron ülő Battiusra mutatva, elhitette vele azt, hogy az egy veszélyes varázsló: ő tudta, hogy vadak semmitől sem félnek annyira, mint a varázslótól.

Az indiánus megdöbbenve hátrált. Oreditva adta tudtára a többieknek, hogy közöttük varázsló tanyáz. Vadul és félénken néztek most a máskor oly rettenhetlen rézbőrűek a varázslónak vélt doktor felé. Egyik a másik után megsarkantyuzta lovát és a szél sebeségével, a csapat központja felé vágattak.

— Látja ott fenn a fénylő csillagot? kérde most Vadfogó a doktort.

Ez igennel felelt.

— Bizza hát magát annak a vezetésére és Isten szemére és kövesse gyorsan annak menetét, hogy még ép bőrrel menekülhessen a vadak elől. Siessen, minden percz életveszélylyel jár.

Miután a siouxk Vadfogó csele folytán még mindig félénken hátráltak Battius elől, ez nemsokára egyedül volt a pusztaságnak egy kietlen helyén.

Ezalatt a veszélyes varázslóról szóló hir eljutott egészen Mahtoree főnök füléig.

De őt nem lehetett oly könnyen elámítani mint a többieket.

— Őrizkedjél! kiáltott Vadfogó felé. Ha az ugynevezett szemfényvesztőt és a többi fajzatot elő nem teremted nekem holnap reggelig, majd puskagolyókkal fogom kerestetni őket.

Ezalatt Izmael tanyájához közeledtek. Ujjongva, üvöltve tették meg a vadak előkészületeiket a támadásra. De most Esther volt az erőd parancsnoka, ki amint az első gyanus zajt hallotta, rikácsoló hangon megkérdezte, hogy mi történik oda lenn. Magasra ki egyenesedve állt a kunyhó előtt és egy amazonhoz hasonlóan, fenyegetőleg forgatta fegyverét.

Mély csend volt az egyetlen válasz kérdéseire.

Most Vadfogó a menekülésre gondolt és betanítani kezdte kutyáját a Middletonnal és Pállal megbeszélte jelre.

— Hektor, hol vagy? így kiáltott.

A kutya ugatott.

Ezalatt Esther és a gyermekek tüzkévéket dobtak a bokrok közé.

Magasra csaptak fel a lángok és a sűrűség odalenn nemsokára lántengerhez volt hasonló.

Vadfogó most megadta a második jelt.

E perczen távoli zaj Izmael érkezését sejteté a harcziás Estherrel. Messziről előrehajolt, míg a lángtenger visszfénye környezte; ekkor hirtelen érezte, a mint hátulról megragadják. Kezeit erősen hátra kötik.

Mahtoree, a főnök, hatalmába kerítette.

A siouxk üvöltve bontják szélylyel a tüzkévéket. Fullasztó gőz és füst száll fel, aztán minden elsötétül.

— Most itt az alkalom, szólt Vadfogó társaihoz, előre!

Előbb lassan, halkan, hogy ne vonják magukra a figyelmet, majd mind gyorsabban, végre a szél sebességé-

vel vágat a három férfit a pusztaságon keresztül. Előttük világít nekik a csillag, melyre Battius is rá bízta magát.

HETEDIK FEJEZET.

Hallgatva vágattak a menekülők előre.

Vadfogó időnkint megfordult. Nagyon szerette volna tudni, hogy Izmael és a vadak összetűztek-e egymással.

— Nagy Isten, mi van itt a földön? szólt Vadfogó hirtelen és a földön levő sötét tömegre mutatott.

De a tömeg egyszerre megelevenedett.

— Ah, ti vagytok itt? kiáltott egy örömteli hang. Egy alak felegyenesedett. Battius doktor volt, kinek számára a világért sem akart tovább menni.

Abban a reményben, hogy e perczben oly heves verekedésben vannak a siouxk és az indiánusok, hogy az üldöztetéstől egyelőre nem kellett tartaniok, a férfiak nyughelyet kerestek.

— Itt jó lesz, szólt Vadfogó és megállott, miután a szamarat lassan mégis csak előre vonszolták és ők is előre haladtak egy darabon. Különös mélyedésre akadt a sűrűségben; a többiek is nagyon alkalmasnak találták a helyet az éjjeli szállásra.

Levelekből ágyat vetettek maguknak, a lovakat, s a sánta szamarat megkötözték; azután mindnyájan pihenőre tértek.

Hajnalhasadtakor felébredtek. De mi volt az?

Vérvörös tüzfény lángolt a menekülők elé, bár merre tekintettek. Sűrű füst töltötte meg a levegőt.

— A kutyák mégis csak ránk akadtak! kiáltott Vadfogó. A semmirekelők el akarnak bennünket égetni,

meg akarnak fullasztani. Lehetetlenség kiszabadulni e tüztengerből. Itt tisztára tűzgyiknak kellene az embernek lennie.

A férfiak most legalább egy darabot igyekeztek tüzmentessé tenni. Sikerült nekik. Oda elrejtették a leányokat és könnyű ruháikat elfedték erősebb szövetel. A menet ezután ismét elindult. Megint a vén, bátor Vadfogó volt az, ki a menekülőket kivezette az égő pusztaságból.

A tűz még mindig dühöngött, daczára annak, hogy már majd egy órai utat tettek meg.

Egyszerre csak felkiáltott Pál:

— Nini, egy ló, egy ló hullája, itt a vadak tanyázhattak.

— Mondhatom szép ló, kiáltott Vadfogó, éles tekintetet vetve a tárgy felé. Nézzétek csak, nincs sem feje, sem patája.

— Az égre, kiáltott Pál, önnek igaza van, hiszen ez nem is ló; bivalybőrnek látszik, melyet érintetlenül hagyott a tűz.

— Az állat még nem régen mulhatott ki, talán még találunk a bőre alatt egy kis pecsenyét.

Vadfogó hozzáfogott, hogy átkutassa a bőrt. Holla! Mi az? A bőr magától válik szét és kiugrik belőle a pawnee, kivel a vándorok már találkoztak egyszer.

Vizsga szemmel néz maga körül, most már ő is ráismer a pusztaság vándoraira.

— Azt hittem, hogy az ördögök, a siouxk jönnek, kiált csodálkozva.

— A siouxk, testvér, nekünk is ellenségeink, felelt Vadfogó Fogadj bennünket tanyádra és mi egyesítjük majd a mi erőnket a tietekkel, hogy legyőzhessük őket.

Miután a pawnee még egyszer sorra vizsgálta a vándordókat, meg volt elégedve.

Vadfogó még tanácskozott vele egyről-másról és azután értésére adták társainak, hogy legnagyobb rémületére most tudta meg a pawneetől, hogy a siotuxk békét kötöttek Izmaellel.

Ezalatt a fiatal indián maga köré csavarta a bivalybőrt. A menet elindult.

Mikor egy szigethez értek, a pawnee ügyesen és gyorsan csolnakot csinált az erős bivalybőrből.

— Most csak gyorsan ide be, majd én átviszlek benneteket, szólta a menekülőkhöz, előbb a hölgyek kerülnek át.

Ellen és Inez habozva ült be, de az ügyes pawnee mihamar a partra hozta őket.

-- Most ti többiek, mindannyian!

Beszálltak, csak Battius vonakodott beülni a rögtönzött csolnakba.

— A siouxk már nyomunkban vannak, kiáltott a pawnee, teljes erőből eveznek.

A siouxk már a folyam közepéig követték őket.

— Hajoljatok le! kiáltott Pali, ki a leányokkal egy csolnakban került át és azokat épen most helyezte biztonságba egy magaslaton. A siouxk már a nyakaton vannak. Hajoljatok le, majd én rá lövök az elleneségre.

A pawnee megfordul és ott látja maga mögött Mahtoreet, a főnököt. E perczben Pál golyója már ott süvölt el Vadfogó felett, egyenesen Mahtoreenak. Ez leugrik lováról a vízbe.

A megsebesült állatot a hullámok elsodorják. De Mahtoree ismét megjelenik a hullámok felett.

— Hozzátok biztos helyre a nőket, kiálltott Vadfogó, ott kissé messzebb nyugatnak, rejtkehelyet találtok majd. A doktor, a fiatal indiánus és én, majd megkisértjük azalatt, visszaverni az ellenséget.

Middleton és Pál engedelmeskedtek.

Ezalatt Vadfogó maga is körülnézett, nem lát-e valami rejtett helyet, a hol mindannyian megpihenhethének, mert előre látható volt, hogy ha most tovább menekülnének, a siouxk mihamar utólérnék őket.

Mindannyian egy helyre rejtöztek hát együtt. Mikor már vagy egy órát pihentek, velőt rázó kiáltást hallottak Inez szájából.

A vándorok felugrottak. Nagy seregben közelednek a harcyszomjas siouxk. A sűrű hó, mely az éjen át hullott alá, meggátolja barátainkat a menekülésben.

Az ordító indiánusok mihamar körülfogják, és foglyul ejtik őket.

Csak a fiatal pawnee áll még szabadon és fénylő szemekkel védekezik. De már őt is megkötözték és az ellenség száz torokból eredő hurráh kiáltása értésére adja a menekülőknak, hogy a siouxk most győzték le Kőszivet.

NYOLCZADIK FEJEZET.

Kövessetek most, kedves olvasóim, egy más szintérrre, egy kisebb, termékenyebb vidékre.

A legelőkben dús területen közel kétszáz sioux kunyhó van felállitva; puha szőrméből készültek azok, és különféle vadászati jelvények diszitették a bejáratot.

Különféle helyeken indiánus csapatok állottak, kik tanácskozni látszottak.

Kiegyenesedve magaslott ki Mahtoree parancsoló alakja. Oldalt állt Izmael családjával.

A mint már a dologról előbb értesültünk, a két fél békét kötött egymással, de még mindig alkudozni látszottak a barmok kiadása miatt, melyek ott legeltek a dus réteken.

Pál és Middleton egy sarokban fekiüdtek odakötözve, Kősziv egy padhoz volt kötve.

Vadfogó szabadon járt.

Ép most ment oda Mahtoreehez és mint mindig, most is bátran kérdé:

— Nagy főnök, mit határoztál fölöttem és testvéreim felett? Mi lesz Kősziv barátomból?

Mielőtt törvényt ülünk felette, előbb megszámláljuk a skalpokat, melyeket elrabolt tőlünk, felett Mahtoree komolyan.

Vadfogó oda fordult a fiatal pawneehoz.

— Ifju, szólt hozzá fájdalmasan, te hasonlítás egy régi barátomhoz, kit Unkasnak hivatnak; bár még élne. Bár segíthetnék rajtad, ki annyira hasonlítás hozzá, mintha a te ereidben is az ő vére folyna.

— Atyám, felelt Kősziv, te tehetsz velem jót, ha akarod. Várj, míg e kutyák megöltek, azután figyelj meg, hova viszik el az elhalt harcos csontjait. Jegyezd meg magadnak jól a helyet. érted, atyám? Azután menj el az én táboromba és hozd el kedvencz lovamat, majd ott megmutatják neked. Vezesd el gazdája sirjára; mond meg neki, hogy gazdája, ki oly szívesen ült rajta, vágyik utána, ott fenn, a halál birodalmában.

— Értem, szólt az öreg bólintva.

— Majd meg fogod ölni siromon és a pawnee szelleme, kinek sirjánál ott állasz, rá ül majd és fel száll vele a boldogok lakhelyére,

Most odajött Mahtoree.

— Te egy pawneenek vagy barátja, szólt Vadfogóhoz, így hát népemnek ellensége vagy.

— Ha úgy tetszik, ölj meg, kiáltott Vadfogó felgyenesedve.

— Nem, egyetlen hajszálat sem görbitem meg az ősz apának, felelt Mahtoree, te szabad vagy, de mielőtt elhagynád a siouxkat, légy tolmácsom a többi fehérbőrűnél.

— Add hirül kívánságaimat a fehérek legszebb virágjának.

Ezzel a sátorra mutatott, melyben Inez és Ellen tartózkodtak, édes, kábitó illatoktól környezve. Nagyon szomorúaknak látszottak és szemeik pirosak voltak a sirástól.

Vadfogó suttogott a leányokkal és azután megkérdezte Mahtoreet, hogy mit akar tőlük. A leányok tudni szeretnék.

— A nők legszebb virágát, a szép Inezt a siouxk főnöke itt akarja tartani táborában. Ő nagyon gyenge és szelid, lábcskái megsebesülnének, ha tovább vándorolna.

— Akarsz-e itt maradni e gazembernél? kérde Vadfogó a szép asszonyt.

A nő megborzadt.

— Menj innen, gondolkodási időt kér, szólt Vadfogó Mahtoreehoz.

Mahtoree elment és Izmaellel találkozott, ki fenyegetőleg állta el útját.

— Teljesítsd hát végre a szerződéseket, melyeket a siouxk ravasz népével kötöttem, kiáltott dühösen.

— Vadfogó, jer ide, légy tolmácsom, szólt Mahtoree.

— Szólj Ismael, kiáltott Vadfogó, majd értésére adom a főnöknek beszéded értelmét.

— Még egyszer azt mondom, hogy tegyenek végre eleget megállapodásunknak.

Vadfogó megmagyarázta Mahtoreenak Ismael szavait.

— Mond meg testvéremnek, hogy e barmok rendelkezésére állanak, felelt Lahtoree.

— Unokahugomat, az én foglyomat kérem tőled, te csaló, nem csak a barmot, aztán meg ezt is itt ni, és ezzel Vadfogóra mutatott.

— Sokat kérsz, felelt Mahtoree rendithetlen nyugalommal. A hosszú kés üres kezekkel jó hozzám és én töltsem azokat meg.

— A fekete haju leányt is add ki, kiáltott Ismael fogait vicsorgatva és rá sem hederített Mahtoree beszédére.

— Nem úgy, egy leányt egy ilyen bátor harcosnak. Kapsz egy egész bivalycsordát.

— Vadfogót is visszakövetelem, kiáltott ez dühtől szikrázó szemekkel.

— Ő nálunk marad, de vén feleségedért, ha akarod, kapsz egy fiataalt! kiáltott Mahtoree.

Ismael dühe perczről-perczre növekedett. Dühösen hagyta el a tábort és indulásra készült.

Nyugodtan és örülve, hogy ilyen könnyű szerrel megszabadulhatott tőle, Mahtoree menni hagyta őt.

Rövid vándorlás után Ismael már tanyát ütött övéivel az éjjelre.

Ezalatt a siouxk még mindig ujjongtak Kősziv elfogatásán, hiszen már oly régen gyűlöltek a pawnee főnököt. Buzgón tanácskoztak, mily kinok közt öljék meg.

Végre, estefelé, ünnepélyes, általános gyűlést hívtak egybe, melynek döntenie kell majd az összes foglyok sorsa felett.

Middletont és Pált elővezették.

Nagy fáklját gyújtottak meg és azt kézről-kézre nyújtották. Ez volt a törzsszokás, mielőtt ítéletet hoztak.

Egy vén sioux felemelkedett.

— A hosszú kések nagyon gonosz emberek, így kiáltott, ha egyik testvérüket nélkülözni fogják, itt keresik majd a siouxk táborában. Nagyon hosszú karjaik vannak és halált és romlást hozhatnak számunkra. Még egy varázsló is van kíséretükben.

— Hozzák elő a csodaembert, kiáltott Mathoree, mire elővezették Battius doktort.

Társai nagyon hatásosan felöltöztették. Kopasz fejére magasan álló hajcsomóban helyezték el parókáját ép úgy, mint a hogy a siouxk viselik. Arczát és testét élénk szinekkel befestették, különös kigyóbőrből készült ruha fedte egészen csipőig. Csodálkozva, félénken néztek reá az indiánusok. De ő sem nagyon kellemesen érezhette magát és panaszosan kérdezősködött Vadfogónál a siouxk előtt érthetlen nyelven, hogy őt, a híres természettudóst, elküldik már innen talán a másvilágra.

— Készülj a legrosszabra, felelt Vadfogó. Ha a végzet intéző keze nem vesz véletlenül pártfogásába, akkor nem sokat remélhetsz.

Megrémülve felelt a halálsápadt doktor:

— Még oly nagyon jól nem vagyok elkészülve az életre ott fenn, azért hát még egyszer csak tedd meg intézkedésedet a megmentésemre.

— A mi csak tőlem telik, mindent meg fogok tenni, felelt Vadfogó.

Ezalatt Mahtoree, a főnök, iszonyu bosszura tüzelte övéit Kósziv ellen.

— A pawnee asszonyok, így kiáltott. Baglyok ők és hozzá még öldöklők, kapzsik; halljátok a megöltek lelkét nyöszörögni? Látjátok fenyegetőleg lenézni őket, a mieinket, kiket a kutyák megöltek.

A rézbőrűek mind hangosabban ordítottak.

Ekkor Le Balafrés, egy nagyon öreg indiánus kezdett beszélni. Halálos csend keletkezett.

— Testvéreim, szólt remegő hangon, én már félig a boldogok szigetén vagyok; nagyon sok hü, öreg főnök van ott reám és kitárja felém karjait. De kit, kit hagyok itt utódom gyanánt, nincs utódom, nincs örököse régi nevemnek, oh jaj nekem! Adjátok nekem a pawneet, ne öljétek meg, ő remek ifju. Ápolni fog engem, ő lesz életem estéjén a fénysugár, ő majd szeliden ágyaz nekem, amikor már végkép elaludtam.

Az öreg kimerülten hallgatott.

Tompa moraj volt a válasz.

— Vedd őt, szólt az egyik rész; meg kell hálnia, szólt a másik párt.

De győzedelmeskedett az öreg iránt érzett tisztelet és végre mindannyian beleegyeztek.

Balafrés megfogta Kósziv kezét.

— Légy fiam nekem, szólt meghatott hangon.

— Soha, kiáltott Kósziv. Semhogy a pawnee siouxvá legyen, inkább meghal. Nyilai ivekben fordulnának el az utálattól, lándzsája elvesztené erejét.

Az öreg szomoruan elfordult.

A csöselék most újra nekivadult. Az asszonyok előrohantak és arczába köptek a megkötözött ifjunak. A férfiak lábbal taposták. Mathoree a legnagyobb ke-

gyetlenségekre tüzelte őket. Most előre rohant Weucha, egy vad ficzko és tomahawkját Kősziv felé hajította.

De ez ügyesen visszalökte, Weucha összerogyott és mellette a földre gurult véres feje.

Nekibátorodva, Kősziv most előre törtetett az üvöltő siouxk közé; az asszonyok megrémülve hátráltak és szabadon engedték neki az utat. Már keresztül hatolt a táboron, egy hatalmas ugrással lenn terem a lejtőn, százakra menő fegyveres sioux utána rohan, gyors lábakkal siet előre a fiatal harczos.

Már el is érte a vizet, ekkor egy csapat fegyveres pawnee rohan előre segédkezni neki és a siouxok mintegy megdermedve állanak.

Kősziv most erős karokkal uszik át a hullámokon és hangos örömkriáltás jelzi a part felől a megalázott siouxk vereségét.

A legyőzöttek megdöbbenve állanak. Csak Mathoree nem veszi el egy perczre sem nyugalmát. Elszántan teszi meg intézkedéseit.

Harczra készülnek.

Vadfogó most elérkezettnek látta az időt, hogy társaival elmeneküljön. De a perczben, a mikor elhagyták a táborot, Izmael és csapatjának fogságába kerültek. Nem használt semmi ellenkezés, megkellett adniok magukat és követniök kellett Izmaelt táborába.

Ezalatt a pawneek és siouxk dühödten küzdöttek egymással, élükön Mathoreevel és Kőszivvel. Mindenikben égett a vágy, hogy a másikat megölhesse.

Ekkor Izmael az övéivel a pawneek segítségére siet. Rövid idő mulva az övék a győzelem.

A siouxk üvöltve szóródtak el az erdőkben.

Felvirradt a másnap. Izmael táborában vagyunk. Magasan kiegyenesedve áll az foglyai előtt.

— Hallgassatok rám, így szólt, belátom, hogy helytelenül cselekedtem, a mikor Inezt fogva tartottam a kocsiban és ime, most visszaadom őt férjének. Ellenek is megbocsájtok, daczára annak, hogy jószágomért hálátlansággal fizetett. Pál, miután látom, hogy szerettek egymást, unokahugomat odaadom neked feleségül. A híres doktor is mehet.

— De ezt, szólt haraggal és Vadfogóra mutatott, ezt nem adom ki. Neki lakolnia kell, mert ő ölte meg Azát, az én első szülöttemet.

— Nem, kiált Vadfogó rekedt hangon, azt nem én tettem. Ott áll a gyilkos, és Abiramra mutat. Saját szemimmal láttam, amint megölte az erdő sötétjében a deli ifjut.

Abiram fogvaczogva áll itt, szétdult vonásai legcsalhatlanabb jelei bűnének.

— Szabad vagy, öreg, szólt Izmael és kezet nyujtott neki. Haladj békében.

Az utazók meghatottan bucsuztak el Izmaeltől és eltávoztak.

Izmael pedig gonosztevő sógorának kezébe ad egy megtöltött fegyvert.

— Menj a bokorba, szólt remegő hangon és öld meg magad, mert nem akarok gyilkosoddá lenni, te nyomorult gazember!

Lövés hallatszik a bokorban, Abiram megölte magát.

Izmael elköltözött innen és sohasem hallották többé hirét sem neki, sem övéinek.

Ezalatt az utazók elérték a folyamot, hol Middleton már várták örvendező hivei.

Vadfogó elment a pawneekhez, benső szeretet vonzotta a fiatal Kőszivhez.

A többi utazók szerencsésen célhoz értek.

Pál, ki már régen a szívébe zárta Ellent, nőül vette őt, Inez és Middleton pedig végtelen boldogságban élték napjaikat.

De később a fiatal párok nem tudtak többé ellentállani vágyuknak, hogy még egyszer fel keressék öreg Vadfogó barátjukat.

Haldokolt, mikor megtaláltak és már csak szeméit zárhatták le. Zokogva kísérték legjobb barátjukat örök nyugalomra.

Egyszerű és igénytelen, mint a hogy élt, olyan nyughelye is.

— Pihenj hát békében te hű, öreg, nemes Bőrharisnya.

V é g e .

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Osztály Szabványi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK